

CONCERTGEBOUWORKEST SEIZOENSVERSLAG 09/10

HAEDEL

BACH

ING   PHILIPS

HOOFDSPONSORS VAN HET KONINKLIJK CONCERTGEZELWSCHAP

inhoud

- 3 Voorwoord
- 6 Artistiek
- 20 Financiën
- 22 Fondsenwerving
- 28 Sponsoring
- 32 Media
- 34 Onze Partners
- 37 Public Relations
- 40 Marketing en verkoop
- 41 RCO Live
- 43 Vereniging Vrienden
- 45 Vereniging Entrée
- 54 Personeel

bijlagen

- 64 Stichtingsbestuur, ambassadeurs, orkest- en stafleden
- 67 Internationale activiteiten
- 68 Bezoekersaantallen
- 70 Leden van het Gouden Gilde

Koninklijk Concertgebouworkest

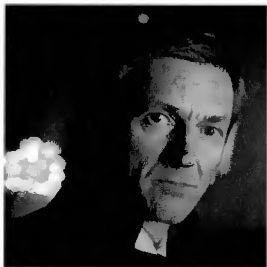
Jacob Obrechtstraat 51, 1071 KJ Amsterdam

T 020 305 10 10 Postbus 78098, 1070 LP Amsterdam

info@concertgebouworkest.nl

www.concertgebouworkest.nl

Jan Raes
algemeen directeur

Geachte muziek liefhebber,

Met het seizoen 2009-2010 ronden wij de eerste helft van onze Gustav Mahler-herdenking af. En wat hebben we met Mahlers eerste vijf symfonieën al onvergetelijke concerten meegeemaakt! Niet alleen in de eigen zaal, maar ook bij uitvoeringen in Europa en de Verenigde Staten bracht het Koninklijk Concert-gebouworkest de bijzondere verbintenis tussen Amsterdam en Mahler glorieus over het voetlicht. Zijn zeggingskracht en inspiratie werken heden ten dage nog fel door en hebben niets aan kracht ingeboet. Daarvan getuigt ook het Mahler-cahier 'Schrijvers over Mahler' dat wij in februari konden presenteren. Elf hedendaagse Nederlandstalige schrijvers tonen zich daarin verbonden met de Boheemse meester.

Een evenement dat het orkest dwars door bestaande conventies heentrok, was het bijzondere Kennismakingsconcert dat wij in november 2009 samen met FORUM, Instituut voor multiculturele ontwikkeling, konden organiseren. Een zaal vol enthousiast, jong en veelkleurig publiek, dat gretig een 'traditioneel' concertprogramma in zich opzoog. Een initiatief van onze beschermvrouwe Prinses Máxima dat het verdient om de basis te leggen onder een innoverende publieksvernieuwing.

In Europa liet het orkest zich het afgelopen seizoen niet alleen horen op de voor de hand liggende grote podia van Londen, Parijs, Wenen of Berlijn. Er waren voor het eerst ook optredens in Zagreb, Belgrado en Boekarest. Steden met een sterke muziektraditie en een gretig en nieuwsgierig publiek, die we gelukkig sinds enkele jaren weer tot het nabije en met ons verbonden Europa kunnen rekenen. Met de grote zalen in Parijs, Brussel en Londen werden In Residency-contracten gesloten. Deze overeenkomsten verbinden het orkest op een structurele basis en voor meerdere jaren aan deze belangrijke muziekcentra.

Muziek klinkt ondertussen dag in dag uit in de honderden concertzalen van het veeltalige Europa en in de duizenden concertzalen van een globaliserende wereld. Het is een permanente verspreiding van een grootse culturele traditie van samenspelen en samen luisteren naar meer-stemmigheid. Een traditie die het waard is om gekoesterd te worden, want muziek is een communicatiemiddel zonder woorden, een bruggenbouwer. Waarom staat in het hele Europese debat cultuur - muziek in dit geval - niet centraal als sociaal bindmiddel? Misschien ligt hier een enorme kans tot Europese cohesie, tot wat eenheid in verscheidenheid.

Evening Standard London, 2 september 2009

Mariss Jansons is simply the best

When the orchestra is Amsterdam's Royal Concertgebouw Orchestra, blasé is not an option. Yes, Shostakovich was on the bill, but both the orchestra and its principal conductor, Mariss Jansons, have pedigree in that department, and it showed last night. There was nothing fragile about Jansons' performance of Sibelius's *First Symphony*, which had craggy modernity as well as a soaring expansiveness, while the Concertgebouw Orchestra found the ideal balance between refinement and sensuality for Ravel's *Daphnis and Chloé*. For two nights, it was possible to believe that the Concertgebouw Orchestra really is, as the publicity claims, the world's greatest orchestra.

30 juni, Athene, Odeon Herodus Atticus

Artistiek

Met Mariss Jansons en Mahler de wereld rond

Mariss Jansons opende het seizoen met twee Robeco Zomerconcerten in Amsterdam en aansluitend de traditionele tournee naar grote Europese festivals. Met het oog op de herinnering aan het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in 1939 werd voor het Musikfest Berlin een programma samengesteld met het herdenkingswerk *Ritual van Schnittke*, de *'Militaire symfonie'* van Haydn en de *Tiende symfonie* van Sjostakovitsj. Het andere programma bevatte liederen van Duparc, met Magdalena Kožena als soliste, en grote orkestwerken van Sibelius en Ravel. Er werd opgetreden in Berlijn, Dortmund, Wiesbaden, Salzburg (Festspiele), Luzern (twee concerten in het Lucerne Festival) en Londen (tweemaal BBC Proms).

Het abonnementenseizoen opende Mariss Jansons met zijn eerste uitvoering bij het orkest van Beethovens *'Eroica'*, voorafgegaan door het *Eerste celloconcert* van Sjostakovitsj met debuterend cellist Johannes Moser. Aansluitend waren er twee optredens op het Boekarest Festival, het eerste KCO-bezoek aan Roemenië. 1

En vanaf december maakte de chef-dirigent een onvergetelijke indruk bij zowel pers als publiek met de *Tweede* en de *Derde* 2

symfonie van Gustav Mahler, in samenwerking met het Groot Omroepkoor. *De Tweede*, niet eerder door hem bij het KCO gedi-rigeerd, werd ook uitgevoerd in Londen (Barbican Centre), Wenen (Musikverein) en Parijs (Salle Pleyel). In het kader van de herdenking van Mahlers 150ste geboortjaar (2010) en 100ste sterfjaar (2011) zijn dit seizoen de eerste vijf symfonieën in chronologische volgorde uitgevoerd; het komend seizoen volgen de overige vijf symfonieën en *Das Lied von der Erde*. Mariss Jansons neemt dan de grootschalige *Achtste symfonie* voor zijn rekening, en daarmee completeert hij de uitvoering van de drie koorsymfonieën in de serie M. In Amsterdam, Londen, Wenen en Brussel (Bozar) liep daarnaast een Boheems getint programma, met vóór de pauze werken van Smetana en Martinů. Met de *Vierde symfonie* voltooide Mariss Jansons zijn weergave van Brahms' symfonische vierluik bij het orkest. Tijdens deze tweede grote Europatournee kondigde het orkest voor de toekomst een intensieve samenwerking aan met de zalen in Londen, Parijs en Brussel.

Jansons roert in Mahlers Derde

Natuurlijk waren er de vertrouwde Jansons ingrediënten: ritmische perfectie, helderheid, het messcherp naast elkaar plaatsen van grillige uitersten. (...) In het eerste deel frappeerden de lichte luchtigheid; dat het Concertgebouworkest in monsterbezetting zó vederlicht kan huppelen, is uniek. (...) Maar excellent orkestspel en de persoonlijke verbondenheid van Jansons maken de Mahler-cyclus van het KCO niettemin nu al een onvergetelijk hoogtepunt.

NRC, 4 februari 2010

In de 'vioolmaand' januari speelde het KCO bij toeval opvallend veel vioolconcerten, waaronder dat van Sibelius, waarbij Mariss Jansons kennis maakte met het Nederlandse vioolfenomeen Janine Jansen. Zij vergezelde het orkest aansluitend op een tournee naar Spanje en de Verenigde Staten, waarbij ook Rachmaninoffs *Tweede symfonie* werd gespeeld. 3 Deze februari tournee leidde langs Murcia, Valencia, Madrid en Zaragoza, en bracht het orkest aan de overkant van de oceaan in Washington en New York. In Carnegie Hall werd zowel het programma met Sibelius en Rachmaninoff gepresenteerd, alsook een dag later de *Derde symfonie* van Gustav Mahler met mezzosopraan Jill Grove en de New York Choral Artists. De symfonie had Jansons eerder met enorm succes in Amsterdam in de series B en M uitgevoerd, waarbij het Groot Omroepkoor en mezzosopraan Bernarda Fink een

belangrijke bijdrage leverden, net als eerder ook in Mahlers *Tweede symfonie*.

Om gezondheidsredenen heeft Mariss Jansons twee programma's in juni bij het orkest moeten afzeggen. Deze werden overgenomen door David Zinman en Susanna Mälkki.

Titel­dirigen­ten

Bernard Haitink, eredirigent

Traditioneel besluit het KCO het jaar met de Kerstmatinee in samenwerking met de AVRO, radio en televisie. Voor het eerst sinds diens vertrek als chef-dirigent in 1988 werd de matinee geleid door Bernard Haitink. Het programma had, zoals de laatste jaren gebruikelijk, een bijzondere vocale solist. Christianne Stotijn zong Mahler-liederen. 4 Het symfonische aandeel bestond toepasselijk uit Beethovens 'Pastorale', een proeve van de ongelooflijke diepte die Haitink in de symfonieën van Beethoven weet te bereiken. Eredirigent Bernard Haitink keerde terug in maart met werk van Brahms en Sjostakovitsj. Haitink voerde de laatste en meest persoonlijke symfonie van Sjostakovitsj met het orkest al uit in 1976, toen de componist in Nederland nog met argwaan werd bekeken. Haitink voerde deze *Vijftiende symfonie*, een werk vol contrasterende details en allusies, tot een indrukwekkende eenheid. Brahms *Vioolconcert* kreeg fraai gestalte dankzij violist Frank Peter Zimmermann.

Nikolaus Harnoncourt, honorair gastdirigent

Nikolaus Harnoncourt weet al sinds zijn debuut bij het orkest in 1975 het publiek te verrassen met bijzondere programma's

en een unieke klankbenadering. Dit seizoen koos hij voor een complete uitvoering van de zesdelige cyclus *Ma vlást* van Smetana, waarvan meestal alleen *De Moldau* wordt gespeeld. De integrale uitvoering in april bood een verrassende kijk op het Tsjechische nationalisme van de negentiende eeuw. 5

Bijzondere projecten

In de laatste week van oktober waren de jubilea van de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest (75 jaar) en Entrée, de jongerenvereniging (15 jaar). Op de officiële feestavond speelde het orkest een programma dat grotendeels bestond uit werken die door de Vrienden zelf waren gekozen. Meer informatie over de jubileumviering vindt u op pagina 39. Aan het jubileum van Entrée droeg het orkest bij met twee kinderconcerten op de zondagmiddag. Volgens de inmiddels beproefde methode van een aan kinderconcerten gekoppeld scholenproject, was in maart al een educatieproject georganiseerd met Jan Willem de Vriend. Aan het programma werkten mee regisseur Carel Alphenaar en animator Eric Robillard.

Op 18 november werd een 'kennismakingsconcert' ingelast, georganiseerd in samenwerking met FORUM, Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling. Meer informatie hierover vindt u op pagina 35. Na het bijzondere passie-project van vorig seizoen, waarbij MacMillans *St John Passion* zijn Nederlandse première beleefde, keerde het KCO in de passietijd van 2010 terug naar zijn Bach-traditie. De Canadese oude muziek-specialist Bernard Labadie maakte zijn debuut met de *Matthäus-Passion*. Evangelist James Gilchrist en Florian

Boesch als Christus maakten opnieuw grote indruk, na dezelfde rollen ook in 2007 te hebben gezongen.

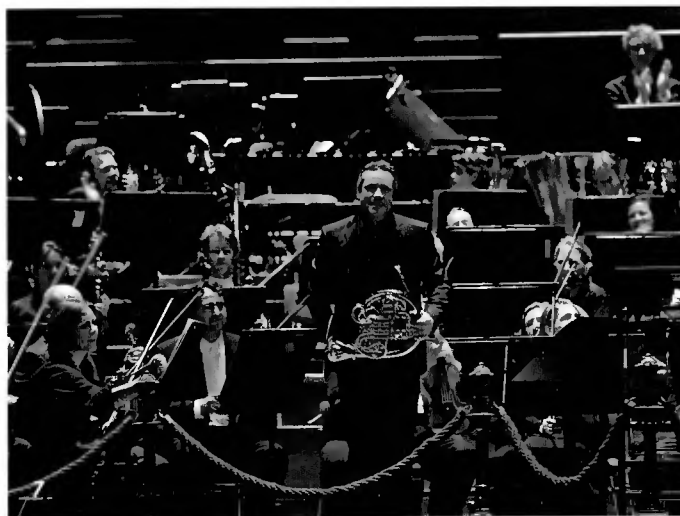
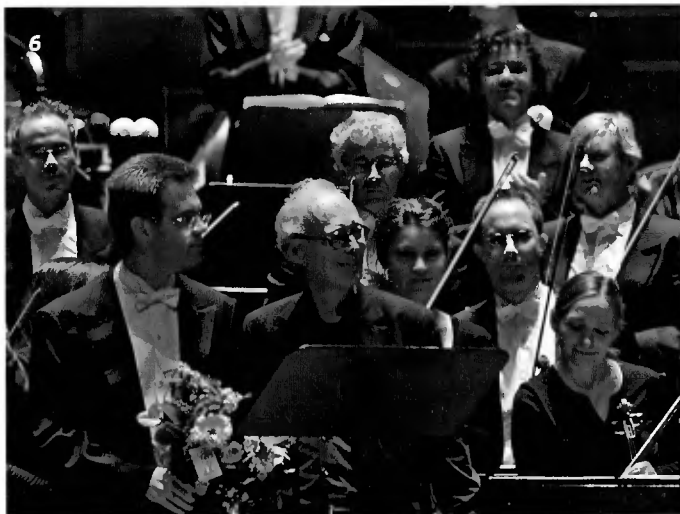
De serie Aanbevolen avontuur

Ook dit seizoen kende deze serie acht programma's, gewijd aan hedendaags repertoire en muziek van de twintigste eeuw. Er waren nieuwe werken of Nederlandse premières van Erkki-Sven Tüür, Tan Dun, Colin Matthews, Geert van Keulen, Magnus Lindberg, Thomas Adès, Anton Bruckner, Detlev Glanert, George Benjamin, Luciano Berio en Rodion Sjtsjedrin. In september dirigeerde Neeme Järvi de op een Chinees thema gebaseerde *Overture en mors uit 'Turandot'* van Weber, door Hindemith overgenomen in zijn bekende *Symfonische metamorfosen*. De Est Järvi bracht voorts de Nederlandse première van een werk van zijn landgenoot Tüür en de *Symfonie concertante* van Prokofjev, waarin de jonge Duitse cellist Alban Gerhardt zijn debuut maakte als vervanger voor de aangekondigde Truls Mørk.

In oktober leidde de vermaarde Chinese componist Tan Dun een programma, met de Nederlandse premières van twee eigen werken. Zijn jonge landgenoot Lang Lang mocht in het pianoconcert *'The Fire'* aan de oosterse vechtkunst ontleende principes op de toetsen demonstreren en in *Four Secret Roads to Morco Polo* waren het de solistische bijdragen – zowel instrumentaal als vocaal – van de cellisten uit het orkest die de aandacht vroegen.

Het volgende A-programma was het eerste van vier aan de Mahler-herdenking toegevoegde Mahler+ programma's, met

aandacht voor onbekende werken van Mahler en voor muziek van zijn voorgangers, tijdgenoten en navolgers. Debuterend dirigent Lothar Zagrosek leidde hier twee wereldpremières. De Mahler-exegeet Colin Matthews maakte op verzoek een symfonische versie van een jeugdwerk voor pianokwartet van Mahler. Van Geert van Keulen werd een nieuwe Mahleriaanse liedcyclus op gedichten van Anna Enquist ten doop gehouden. 6 De aangekondigde solist Gerd Grochowski was vervangen door de bariton Detlef Roth. Op het programma voorts het in 1917 voor het laatste door het orkest uitgevoerde symfonische gedicht *Penthesilea* van Mahlers jaar- en studiegenoot Hugo Wolf en *Don Juan* van de iets jongere Richard Strauss. Het aangekondigde nieuwe werk van Mayke Nas werd in januari vervangen door *Adam Interludes* van Rob Zuidam, een in 2008 ter gelegenheid van het Messiaen-project in opdracht van het orkest geschreven werk. Mayke Nas had laten weten haar werk niet op tijd volgens de door haarzelf gestelde hoge maatstaven gereed te krijgen. Lisa Batiashvili speelde de Nederlandse première van het voor haar geschreven *Violconcert* van Magnus Lindberg, een sensueel en kleurrijk werk. *Harmonielehre* van John Adams, onder leiding van de componist in 1994 gespeeld, maakte onder leiding van Markus Stenz opnieuw indruk.

De Chinese dirigente Xian Zhang debuteerde in maart met op het programma drie 'suites' met een knipoog. Bekende stukken van Prokofjev en Stravinsky kregen veel bijval. Ook de Nederlandse première van *Ouverture, Waltz and Finale from 'Powder her Face'* van Thomas Adès, naar diens kameropera over de 'Dirty Duchess of Argyle', was een succes.

Eerste hoornist Jasper de Waal soleerde met veel succes voor het eerst bij zijn eigen orkest in het *Tweede hoornconcert* van R. Strauss. 7

Markus Stenz, een door de wol gevefde dirigent van avontuurlijke programma's, leidde het tweede Mahler+ concert met onder meer *Hymne an die Nacht (nr.2)* van Diepenbrock, de componist met wie Mahler goed bevriend was. Mezzosopraan Christianne Stotijn gaf er een intense vertolking van. Naast de Nederlandse première van *Fluss ohne Ufer* van Mahler-adept Detlev Glanert, het tweede opus van Glanert dat het orkest met succes presenteerde, klonk ook de oerversie van Bruckners *Symphonisches Präludium*. Dit korte werk werd lange tijd per abuis aan Mahler toegeschreven en nooit eerder in Nederland in de 'juiste' versie uitgevoerd. Opvallend was de uitvoering van *Blumine*, het deel dat Mahler uit zijn *Eerste symfonie* schrapte en dat nu voor het eerst door het KCO werd gespeeld. De A-serie werd met twee concerten in juni afgesloten: David Robertson leidde op kenmerkend verzorgde wijze het orkest met werk van onder anderen Stravinsky, Keuris en Messiaen, met pianist Pierre-Laurent Aimard als intelligent solist in de Nederlandse première van *Duet* van Benjamin. Susanna Mälkki viel in voor een veeleisend programma met muziek van Stravinsky, Berio (*4 Dédicaces*, vier feestelijke gelegenhedswerken), Sjtsjedrin (wereldpremière) en Bartók. In het programma stond het thema vriendschap centraal en Alexei Ogrintchouk, solohoboïst van het KCO, schitterde in het voor hem geschreven nieuwe hoboconcert van Sjtsjedrin.

Gastdirigenten in de series B, D, E en Z

Daniel Harding, een dirigent van ongeveer dezelfde leeftijd als Mahler toen deze aan zijn symfonisch oeuvre begon, leidde op 30 september de eerste van een reeks uitvoeringen van Mahlers *Eerste symfonie*, waarmee het orkest naar Verona trok en voor het eerst in zijn geschiedenis naar Zagreb. Door de symfonie vooraf te laten gaan door de *Lachische dansen* van Janáček (KCO-première) stond het programma in het teken van de Tsjechische jeugd van Mahler en kreeg de Mahlerherdenking zo een toepasselijke aftrap.

Tussen de werken van Weber en Berlioz die Emmanuel Krivine in oktober dirigeerde, soleerden afwisselend KCO solofagottist Gustavo Núñez en concertmeester Liviu Prunaru, in respectievelijk het *Fagotconcert* van Mozart en de *Schotse fantasie* van Bruch, door het orkest niet meer uitgevoerd sinds 1922. Beiden leverden een indrukwekkende prestatie.

Mark Elder keerde voor het eerst sinds 2000 terug bij het orkest met de *Vierde symfonie* van Sjostakovitsj, een imposant werk dat haast uit zijn voegen barst, maar dat door velen gezien wordt als diens meest imposante symfonie. Voorafgaand debuteerde Jonathan Biss in een pianoconcert van Mozart. Hij soleerde ook in het FORUM Kenningsmakingsconcert, eveneens geleid door Elder.

Iván Fischer dirigeerde ook dit seizoen twee programma's. In november stond een Mozart-programma gepland met de specialiste Maria João Pires, dat ook in Essen gegeven werd.

En in april dirigeerde hij Mahlers *Vierde symfonie* (ook in Apeldoorn), een vertrouwd werk dat onder zijn handen toch als nieuw klonk, mede dankzij Fischers bijzondere orkestopstelling en frisse interpretatie. Geen wonder, Fischer is onder meer initiatiefnemer van de Hongaarse Mahlervereniging en het Boedapest Mahlerfeest. Vóór de pauze completeerde muziek van Schubert Mahlers meest intieme symfonie op verrassende wijze.

Magnifiek KCO maakt zijn faam waar

'Het publiek hield de adem in, zo zeer was het gevangen door de betovering van het moment' (...) De predicaten 'Koninklijk' en 'beste orkest van de wereld' die het orkest in de afgelopen jaren toegemeten kreeg, werden zelden zó krachtig onderstreept als in de magnifieke prestatie met Fischer.

Trouw, 24 april 2010

De laatste gastdirigent van 2009, debutant Giovanni Antonini, bracht onder meer Italiaanse barokmuziek, een zeldzaamheid bij het orkest. Ook solist Giuliano Carmignola maakte zijn debuut. Behalve werken van Locatelli, Tartini en Vivaldi, stonden ook C.P.E. Bach en Haydn op het programma. Wegens ziekte was in januari dirigent Yuri Temirkanov vervangen door de Deen Michael Schønwandt, die uitstekend thuis bleek in Sibelius' *Tweede symfonie*. Zoals gezegd was januari een echte violomaand, en hier soleerde Vadim Repin in het *Violconcert* van Beethoven.

Teruggekeerd uit de VS speelde het KCO in maart een programma met Martinů, Haydn en Schumann, onder leiding

van John Eliot Gardiner, die zich na twaalf jaar afwezigheid prima thuis voelde bij het orkest.

Kurt Masur, de gedegen Duitse orkestmeester op leeftijd, bracht de *Negende symfonie* van Schubert vol drive en inzicht. En vol nuance was de bijdrage van debuterend pianist David Fray in Beethoven.

De nieuwe generatie trad daarna aan in de persoon van Vladimir Jurowski, de jonge Russische ster die zijn sporen bij het KCO al eerder verdiende. Elgars *Violconcert* stond op de lessenaars in een bijzondere uitvoering: violist Nikolaj Znaider speelde het werk op dezelfde viool waarmee Fritz Kreisler honderd jaar eerder de wereldpremière realiseerde onder leiding van de componist zelf. Na de pauze leidde Jurowski een Russische maand bij het orkest in met een frisse *Eerste symfonie* van Tsjajkovski.

De Koreaanse dirigent Myung-Whun Chung bracht in Amsterdam en Nijmegen naast meesterwerken van Ravel ook een overrompelende *Symfonie nr.6, 'Pathétique'* van Tsjajkovski.

Al even overdonderend was het geheel Russische programma van Mikhail Pletnev, die zich na een glansrijke carrière als pianist nu volledig op het dirigeren concentreert. En aan het begin van een veelbelovende pianistenloopbaan staat Alexander Gavrylyuk uit Oekraïne, die in het *Tweede pianoconcert* van Prokofjev de kleurrijke virtuositeit benadrukte. Een KCO-debuut om niet snel te vergeten.

De zeer ervaren Herbert Blomstedt bewees zich weer eens als Bruckner-specialist. In een vloeiende uitvoering van de *Vijfde symfonie* die de partituur volledig respecteerde, liet hij vooral de componist zelf spreken.

David Zinman, die Mariss Jansons begin juni verving, toonde zijn grote ervaring in het uiteenlopende programma met werken van Beethoven, Berlioz en Respighi. Op het laatste moment moest wegens ziekte ook de soliste vervangen worden, wat leidde tot een goed KCO-debuut van de Zwitsers-Nederlandse mezzosopraan Maria Riccarda Wesseling. Met dit programma werd ook gereisd naar Essen en naar Turijn, al kon dit laatste concert door een probleem met het instrumenten-transport op het allerlaatste moment geen doorgang vinden.

Daniele Gatti sloot het seizoen én het eerste deel van de Mahler-cyclus af met de *Vijfde symfonie*, in een eigenzinnige interpretatie die Mahlers noten een opmerkelijke intensiteit bood. Solotrompettist Frits Damrow nam met de beroemde trompetinzet toepasselijk afscheid van het orkest vanwege zijn vertrek naar Zürich. Mahlers symfonie, met het befaamde Adagietto voor zijn aanstaande bruid Alma, werd gecombineerd met de *Siegfried-Idyll*, door Wagner geschreven voor zijn jonge bruid Cosima en hun pasgeboren zoon Siegfried. 8

recensies

augustus 2009

Jansons blaakt van vitaliteit

Tussen deze uitbarstingen van muzikaal geweld leek Haydns *Militaire symfonie* haast gemaakt voor speelgoedsoldaatjes. Jansons pakte de zaken niettemin stevig en voortvarend aan. Hij liet horen dat een volle klank niet ten koste hoefde te gaan van een levendige articulatie en dat ook in zo'n robuuste interpretatie een speelse fantasie kon zegevieren. Aan de vele verrassingen in de partituur voegde het orkest er nog eentje toe: het publiek veerde op toen tegen het einde Jansons zich omdraaide naar de zaal en er vanuit de champagnebar een rij slagwerkers al spelend door het middenpad naar het podium marcheerde.

De Telegraaf, 25 augustus 2009

The same happens with Shostakovich's Tenth Symphony

Mariss Jansons brings to the surface the inner essence of the Russian composer music. Under his stick, the large first movement becomes an immense, painful threnody, the chant of an oppressed man who gives voice to the sufferance of his Country. The furious second movement, the harsh Stalin portrait, turns, in his parossistical reading, into the scream of the suffering humanity. Impossible to praise with words the Royal Concertgebouw Orchestra.

Operaclick, 27 augustus 2009

The same happens with Shostakovich's *Tenth Symphony*. Mariss Jansons brings to the surface the inner essence of the Russian composer music. Under his stick, the large first movement becomes an immense, painful threnody, the chant of an oppressed man who gives voice to the sufferance of his country. The furious second movement, the harsh Stalin portrait, turns, in his parasitical reading, into the scream of the suffering humanity. Impossible to praise with words the Royal Concertgebouw Orchestra

Operaclick, 27 augustus 2009

Im 'Military Look'

Jansons animiert sein Concertgebouworkest da zu deftiger Speillaune, Lust und Übermut am Drauflos-Musizieren. Haydn als Bravourakt, knatternd im 'Military Look', und dazwischen delikat einschmeichelnd. (...) Jansons inszeniert den kühnen Mix aus polistischer Bilanz über die 'Jahre der Blutschuld', Philosophie, private Erinnerungen, getäuschten Sehnsüchten und Aufschreien als faszinierendes Klangtheater. Und das Orchester is da in jedem Moment präsent, füllt die klaren Formen und scharfen Konturen mit aufregenden Gesten und Klangfarben.

Kronen Zeitung Salzburg, 31 augustus 2009

Salzburger Festspiele:

Gräuel in mildem Licht, trübe Jahreszeiten

Stilistisch zeigten sich die Meisterinnen und Meister aus Amsterdam klassizistischer Homogenität verpflichtet: Kontraste wurden nie über Gebühr ausgespielt, Blechfanfaren und Holzbläsersoli leuchteten bestimmt, aber doch sanft aus dem Gesamtklang heraus, und die Phrasierung atmete natürlich.

Die Presse, 31 augustus 2009

september 2009

Prom 61: RCO / Jansons

From the first perfectly judged timpani roll and the hauntingly phrased clarinet solo at the start of Sibelius's *First Symphony*, it was clear that this was going to be a vintage orchestral evening. Jansons had the good sense not to put a straitjacket on the experimental daring of a work where Russian influences shape the emerging Sibelius vernacular. As in any Concertgebouw Orchestra concert, there was opportunity to revel in orchestral detail, but this performance in no way lacked structural tension. The release from the last big tune into the two pizzicato chords of the final bar was stunningly done. (...) Then came Ravel's *Daphnis and Chloé* second suite, with everything wonderfully clear and balanced: the bubbling woodwind of the sunrise brilliantly articulated, and Jansons overseeing an elegantly choreographed frenzy in the final dance. Debussy and Elgar provided generous encores, but this *Daphnis* was 18 minutes of pure orchestral bliss.

The Guardian, 1 september 2009

Prom 61:

Royal Concertgebouw Orchestra / Jansons, Royal Albert hall, London
What followed – Ravel's *Daphnis et Chloé* – Suite No. 2 – was pretty much perfection. From the sensuous wafting of the Royal Concertgebouw's fabulous woodwind choir to the cumulative effect of the fevered final dance achieved through Jansons' subtle gradations of its huge waves of sound – this was the kind of performance you didn't so much listen to but basked in.

The Independent, 2 september 2009

Prom 62

Royal Concertgebouw Orchestra / Jansons, Royal Albert hall, London
Startling certainly describes the jaunty first subject deliciously pointed here in the dazzling alliance of the Royal Concertgebouw's first oboe and flute. And what about the unexpected key change of the development duly heightened by the equally unexpected general pause before it: Jansons' timing really made it tell.

The Independent, 2 september 2009

Jansons at the Albert Hall

That approach rang true when seen in the context of the whole. The first movement was brilliantly paced, the waves of plangent woodwind softly cued in and gradually intensified as the temperature increased. But the heart of it lay in the third movement's mercurial turbulence, laid out with the close warmth and detail of chamber music. It's hard to imagine another orchestra and conductor finding as much clarity in this composer as this team manages.

Times, 3 september 2009

Bergfest in Finnland und Frankreich

Der eigentlichen Star des Abends aber was das Koninklijk Concertgebouworkest Amsterdam unter Janons, das stand spätestens nach der Wiedergabe der *Suite Nr. 2* aus der Balletmusik zu Ravels *Daphnis et Chloé* fest. (...) Das Orchester spielte sich ihm 'Danse générale' in einen kontrollierten Taumel aus Klankfarbewechseln und rhythmischen Verschiebungen, der anschließend Begeisterungstürme auslöste. Für die Zugabe blieben Jansons und das Orchester aus Amsterdam in Frankreich; Claude Debussy, *Clair de lune* aus der

Suite bergamasque erklang in einer Orchesterversion und entließ das Publikum ins nächtliche Luzern.

Klassik On-line -Luzern, 4 september 2009

Ein Orchester wie eine Seele

Die Erwartungen an das Koninklijk Concertgebouworkest Amsterdam waren auch dieses Jahr hoch. Sphärisch aus dem Nichts auftauchend, setzte die Solo-Klarinette die Keimzelle in Jean Sibelius' 1. *Symphonie*. Mit viel Wärme übernahmen die Streicher die Vorgabe. Überhaupt war der Klang eine der Stärken des holländischen Orchesters. So blieb das Blech immer eingebunden in den runden und warmen Streichersound, dessen Farbtöne vor allem von den exzellenten Holzbläsern moduliert wurden. Die zerstückelte Symphonie wurde mit weitem Atem interpretiert.

Neue Luzerner Zeitung, 4 september 2009

oktober 2009

Harding leert zijn publiek elke keer weer wat bij

Te merken was intussen dat de 34-jarige Harding, de eerste van een negenkoppige dirigentenstoet met prominenten als Jansons, Maazel, Boulez en Haitink, zich bewust was van zijn missie: een *Mahler I* afleveren die ook gelouterde mahlerianen bijblijft – in ieder geval tot een eind voorbij de garderobe. En het KCO, aangemerkt als beste ter wereld, bleek niet van plan in de val der zelfgenoegzaamheid te trappen. Behalve gedrevenheid- geen overbodige luxe in de bliksemende finale van de *Eerste* - etaleerde het tedere Mahlerliefde.

De Volkskrant, 2 oktober 2009

Tan Dun breekt de kooi van de traditie open

Opgesteld in een halve cirkel rondom de helder dirigerende componist imiteerden de twaalf cellisten met versnellende glissandi de karakteristieke klank van Chinese snaarinstrumenten, terwijl hun collega's zich uitleefden in een gestroomlijnde mix van vertrouwde en nieuwe klanken uit alle windrichtingen. Beurtelings improvisaties sloten de cellisten af met woeste kreten. De kooi van de traditie brak open en het publiek raakte in verrukking over Tan Duns rituele eredienst aan de globalisering van de cultuur.

NRC, 16 oktober 2009

Dun mixt kunst en kitsch

Zo bleek het alleszins mogelijk je gewonnen te geven voor Lang en Dun. Want lekker klonk ook het KCO- niet in de laatste plaats de twaalf cellisten die in *Four Secrets Roads to Marco Polo* (uit 2004-2007) de centrale positie innamen, deden alsof ze erhu-spelers waren, improviseerden en ook nog Ahuu riepen.

De Volkskrant, 19 oktober 2009

november 2009

Mozart met een gevoelig oor

Pires speelde woensdagavond de sterretjes van de hemel, gracieus en gevoelig. Wat zeker zo frappeerde als haar spel, was het eensgezinde samengaan van solist en orkest. In dirigent Iván Fischer leek Pires de ideale partner te hebben gevonden. Nog voordat zij een noot gespeeld had, had het orkest ter inleiding

al een heel verhaal verteld, met goudgerande strijkers waartegen de blazers helder afstaken. Pires kreeg haar inzetten telkens op een presenteerblaadje aangereikt, waarna beide partijen in een volmaakte beweging samenspeelden.

De Telegraaf, 6 november 2009

VSCD-prijzen voor musici Kavakos, Burggraaf en KCO

De meest indrukwekkende orkestprestatie werd geleverd door het Koninklijk Concertgebouworkest (KCO). De jury roemde het feit dat het KCO 'ondanks drastische verjonging zijn eigen traditie springlevend heeft weten te houden'.

NRC, 7 november 2009

Klassieke Muziekprijzen 2009 uitgereikt!

Het Koninklijk Concertgebouworkest werd door muzikrecensenten verkozen tot beste orkest ter wereld. Volgens de jury heeft het verjongde orkest zijn geluid levend weten te houden.

Cultura, 9 november 2009

Meeste applaus voor Van Keulen

De Amsterdamse Concertgebouwbezoekers bedeeden eensgezind de première van *Fünf tragische Lieder* (2007) van Van Keulen, de voormalige basklarinettist van het KCO, op tekst van Enquist, het meeste applaus toe. (...) Met de instrumentatiekunst van Van Keulen zit het wel snor. Vlamme strijkers wisselen af met een robuuste bariton en schichtige prikjes van een celesta in *Bitte an den Maler*. *Wanderung* laat hobo's flink tegen slagwerk schuren. Blazers schieten in het slotlied als bliksemflitsen door furieuze strijkerssolo's.

De Volkskrant, 14 november 2009

Het Parool, 23 april 2010

Bijna tranen bij Mahlers Vierde

Maar wat gisteren in de Grote Zaal gebeurde, tart elke beschrijving.(...) Alles was nieuw, maar mooier, dieper, dubbelzinniger en daardoor waarachtiger. En dan dat Ruhevoll- mijn god! Zo zacht, zo teder, zo zangerig ook. Het portomento in de tweede violen! Die val in de diepste diepten van de hoorns! Het hartverscheurende gearzel tussen mineur en majeur aan het slot! Rillingen. Voortdurend bijna tranen ook. Wat speelde het orkest dit prachtig.

Financiën

Het Koninklijk Concertgebouworkest sluit 2009 af met een positief resultaat van € 1,3 miljoen. Daarbij moeten we wel vermelden dat deze winst voor een belangrijk deel is toe te schrijven aan de boekwinst van € 741.000 op de beleggingsportefeuille van het orkest.

Het resultaat op de daadwerkelijke orkestexploitatie bedraagt ruim € 540.000. Dit positieve resultaat heeft drie oorzaken die we hier graag toelichten:

Allereerst staat er, geheel ongewenst, nog steeds een aantal formatieplaatsen open binnen het orkest, net als de vorige jaren. Het orkest heeft al enige jaren te kampen met een wat zwakke wervingspositie, maar sinds de inkomens van de musici in 2009 sterk zijn verbeterd, is de aantrekkingskracht van het orkest als werkgever gelukkig weer toegenomen. Toch zullen niet alle vacatures al in 2010 vervuld worden; de werving van zeer gespecialiseerde, kundige musici die passen in ons orkest, vraagt immers nogal wat tijd.

Vervolgens zijn er dirigentenwisselingen geweest, onder andere door ziekte, waardoor de dirigentenkosten lager uitkwamen.

Tot slot hebben we meer inkomsten weten te genereren door meer kaarten te verkopen en door opbrengsten van concerten in het buitenland.

Exploitatieresultaat 2009

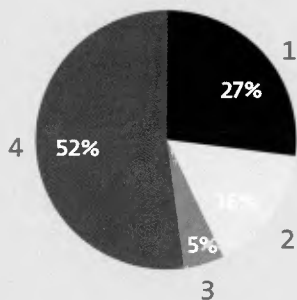
Het verslagjaar is afgesloten met een voordelig exploitatiesaldo van € 1.284.000 (begroot € 0). Het begrote resultaat is nadelig beïnvloed door meer uitgaven voor personele kosten beheer (€ 22.000), hogere materiële lasten beheer (€ 251.000), hogere materiële lasten activiteiten (€ 163.000), en minder subsidies (€ 30.000). Hier tegenover staan meer ontvangsten opbrengsten concerten en tournees (€ 311.000), meer inkomsten overige opbrengsten (€ 159.000), lagere personeelslasten activiteiten (€ 589.000) en meer inkomsten uit beleggingen (€ 691.000).

Het voordelige resultaat (€1.284.000) is toegevoegd aan de algemene reserve.

De verdelingen van de baten en lasten in boekjaar 2009 zijn als volgt:

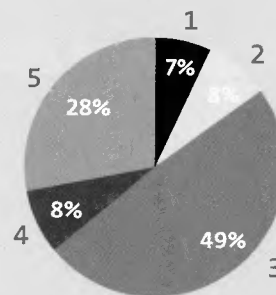
1	Eigen inkomsten binnenland	6.789
2	Concerten buitenland	4.168
3	Sponsorgelden	1.320
4	Subsidies	13.009

totaal 25.286

1	Personele kosten (Beheerslasten)	1.657
2	Materiële lasten (Beheerslasten)	1.871
3	Personele kosten (Activiteitenlasten)	11.828
4	Dirigenten/solisten/koren (Activiteitenlasten)	1.909
5	Materiële lasten (Activiteitenlasten)	1.284

naar algemene reserve 6.737
totaal 25.286

Fondsenwerving

De Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest is verheugd over de enorme steun die zij mocht ontvangen van vele donateurs uit binnen- en buitenland, en dat ondanks de economische malaise. De Stichting kijkt zelfs terug op een van de succesvolste seizoenen van de afgelopen jaren. Niet eerder kregen we zoveel schenkingen, waarbij ook het aantal nieuwe schenkers opvallend was. Het lijkt er op dat vele fans van het orkest juist nu, nu we het zo nodig hebben, extra gul zijn geweest. We kennen verschillende groepen donateurs zowel binnen Nederland als over de grens.

1. Gouden Gilde

Het is geweldig dat steeds meer particulieren er voor kiezen om hun betrokkenheid bij het Koninklijk Concertgebouworkest ook door middel van een gift uit te drukken. En ondanks de aanhoudende economisch zware tijden, is de vaste kern van particuliere schenkers, het Gouden Gilde, ook tijdens dit seizoen in omvang gegroeid. Naast het grote aantal nieuwe leden kozen ook veel reeds bestaande Gouden Gildeleden er voor om opnieuw een extra financiële bijdrage aan het Orkest te leveren. Bijzondere schenkingen kwamen er onder meer van de firma IMC, die een belangrijke impuls gaf voor een nieuw initiatief op het gebied van jong toptalent. En de heer en mevrouw Mosler hebben het Els Mosler Fonds

ingesteld, gericht op het ondersteunen van initiatieven van en voor de Koperblazerssectie van het orkest. **1**

'Wij zijn bevoorrecht', zegt cellist Johan van Iersel, tweede van links. 'Ik heb nog nooit gehoord van een cellogroep die op deze manier wordt ondersteund. U ziet ons hier bijvoorbeeld optreden in het Muziekgebouw aan het IJ met louter cellisten van het orkest. Dat was in september 2009, met speciale arrangements voor deze gelegenheid. Zonder het Christiaan Vlek Fonds was zo'n bijzonder concert én het daaraan voorafgaande buitengewoon leerzame oefentraject ondenkbaar geweest.' **2**

Vanuit het Mengelberg Fonds, dat ook wordt beheert door de Stichting Donateurs, werd dit seizoen opnieuw aan diverse conservatoriumstudenten een beurs toegekend die wordt gebruikt voor de verdere muzikale ontwikkeling van de betreffende aanvrager.

2. De Salon & d'Onderneming

Vanaf dit seizoen gaan De Salon en d'Onderneming samen verder, waardoor er nu één businessclub is voor zowel de Leden als de Partners. Een paar keer jaar ontmoeten zij elkaar bij bijzondere en muzikale gelegenheden. Dit seizoen werden naast de succesvolle Salonavonden en de traditionele Salon Picknick, **3** ook andere activiteiten rond de concerten van het Koninklijk Concertgebouworkest georganiseerd. Uit de vele positieve reacties kunnen we concluderen dat het jaarlijkse familieconcert, een repetitiebezoek en het concertbezoek met de exclusieve na-ontvangst met Janine Jansen bijzonder

werden gewaardeerd. De Salon & d'Onderneming leverden dit jaar wederom een substantiële financiële bijdrage, waarvoor wij hen zeer dankbaar zijn. 4

3. American Friends of the Royal Concertgebouw Orchestra (AF-RCO)

Het orkest prijst zich zeer gelukkig met de enorme inzet en het grote enthousiasme van de AF-RCO. De concerten in Washington en New York in februari 2010 werden door vele Amerikaanse vrienden bezocht. Voorafgaand aan het concert in Washington organiseerde Ambassadeur Renée Jones, die sinds vorig jaar ook 'Honorary Chair' is van de van de AF-RCO, een ontvangst op de residentie, waarbij naast minister Plasterk ook diverse particulieren en sponsors aanwezig waren.

Het is inmiddels een goede traditie om met kleine ensembles uit het orkest op te treden voor onze Amerikaanse vrienden en relaties, en om enkele masterclasses te verzorgen. Van 16 tot en met 21 mei 2010 gaven hoboïst Alexei Ogrintchouk, violiste Marleen Asberg, altviolist Jeroen Woudstra en cellist Daniel Esser twee concerten. Het eerste was een besloten concert bij een Amerikaanse vriend thuis, het tweede was tijdens het jaarlijkse fundraising event van de AF-RCO in het India House op Lower Manhattan.

Vier Amerikaanse vrienden zorgden voor een bijzondere schenking waarover u volgend seizoen meer zult horen. Het gaat om de dochter en de schoonzoon van een voormalig orkestlid die nog onder Van Beinum en Mengelberg heeft

gespeeld, en om een echtpaar waarvan de man 45 jaar geleden naar Amerika emigreerde.

4. Freundeskreis Schweiz

De Zwitserse donateurs zitten niet stil. Het ledenaantal groeide en in dit derde jaar van hun bestaan maakten zij de aankoop van vijf nieuwe hoorns mogelijk, drie bekostigd door de Freundeskreis en twee zelfs door individuele leden. Voor de tweede maal vond er na afloop van het concert in Luzern (september 2009) een feestelijke 'aperô rich' plaats, die door zowel de Zwitserse vrienden als door orkestleden goed werd bezocht.

In mei 2010 bezocht een delegatie van bijna dertig leden van de Freundeskreis Nederland, voor de derde keer in successie. Naast een rondleiding door het gebouw, een bezoek aan de orkestbibliotheek en een diner in de Plein foyer woonden zij – tot ieders enthousiasme – het concert van donderdag 7 mei bij. Het tweedaagse programma, waarbij diverse bekende plekken en musea in Amsterdam werden bezocht, sloten zij af met een ontvangst en een diner op de residentie van de ambassadeur van Zwitserland.

Alle schenkingen maakten het volgende mogelijk:

Aanschaf van instrumenten

Het eerste doel van de Stichting is het verder opbouwen en beheren van de collectie hoogwaardige muziekinstrumenten die een fundament legt voor het behoud van de unieke klankkleur en het artistieke topniveau van het KCO. De ultieme aankoop van dit seizoen was de Rogeri cello uit 1696, een

uitzonderlijk kwaliteitsinstrument en een instrument met orkesthistorie. In 2008 overleed de legendarische Jean Decroos tijdens een recital in Angers. Hij was tot zijn pensionering in 1997 dertig jaar lang eerste cellist van het Koninklijk Concertgebouworkest. Hij liet onvergetelijke herinneringen na, én een schitterende cello, in 1696 gebouwd door Giovanni Battista Rogeri, die het geheim was achter de even indringende als fluweelzachte klank waar Decroos patent op had. Zijn echtgenote, de pianiste Danièle Dechenne, bood het instrument te koop aan aan de opvolger van Decroos, Gregor Horsch. 5

Daarnaast kwamen er de volgende instrumenten bij :

- vier hoorns, Musik Alexander, nieuwbouw, voor Jasper de Waal, Jaap van der Vliet, Sharon St. Onge en Paulien Weierink
- F-tuba, Melton, 2008, voor Perry Hoogendijk (geschonken door de Vriendenvereniging)
- twee bastrombones, Throja (Duitsland), nieuwbouw, voor Raymond Munnekom en Martin Schippers
- drie tenortrombones, Throja (Duitsland), nieuwbouw, voor Jörgen van Rijen, Bart Claessens en Nico Schippers
- de 'Jan Willem Loot altviool', Ansaldo Poggi, 1940 (Bologna), voor Jeroen Quint. Deze altviool is vernoemd naar de vorige algemeen directeur Jan Willem Loot die in 2009 afscheid nam, en is deels aangeschaft met het bedrag dat door de gasten geschonken werd bij zijn afscheid.
- Altviool, Carlo Antonio Testore, 1745 (Milaan), voor Michael Gieler. Deze welluidende viool is niet aangeschaft maar ons voor een langere periode in bruikleen gegeven door een particulier.

KCO-koper dankzij ING-rentepunten

Een bijzondere bijdrage werd dit seizoen geleverd door een nieuw initiatief van ING, al meer dan twintig jaar sponsor van het KCO. Via de webshop van ING konden klanten hun rentepunten verzilveren in concertkaarten en cd's van het orkest. Maar bovenal was er de mogelijkheid om via de rentepunten mee te doen aan een actie voor de aanschaf van nieuwe muziekinstrumenten. Liefst 383 klanten van de ING hebben zo via de Rentepuntenwinkel ieder 5000 rentepunten en een bedrag van vijftig euro geschonken. ING deed er voor iedere ontvangen 5000 rentepunten nog eens vijftig euro bij. Met deze succesvolle actie werd ruim € 38.000,- bijeengebracht, te besteden aan muziekinstrumenten. De bedoeling is om met dit budget komend seizoen voor de trompetsectie eenzelfde instrument te kopen, wat bijdraagt

aan de homogene klank van het orkest. Alle Rentepunten-schenkers waren welkom op een repetitie in het voorjaar, waarbij zij ook persoonlijk konden kennismaken met de trompettisten.

Educatie en jong talent

Een tweede doel van de Stichting Donateurs is educatie, educatie van jong talent en educatie van jonge luisteraars.

Jong talent op de orkestacademie

Er is maar één orkest in Nederland dat begaafde jonge musici in de gelegenheid stelt een individuele leergang bij het orkest te volgen, en dat is het Koninklijk Concertgebouworkest.

De Orkestacademie wordt structureel mogelijk gemaakt door twee anonieme Fondsen op Naam en dit seizoen ook door de Stichting van Rees-Klatte.

Zes jonge muzikale talenten, afgestudeerd of bijna afgestudeerd aan een conservatorium in Nederland of in een ander land, volgden dit concertseizoen een specifieke orkestrale leergang en kregen persoonlijke coaching van leden van het Concertgebouworkest. Deze Orkestacademie is voor de studenten niet alleen muzikaal bijzonder leerzaam maar ook een uitstekende confrontatie met de veeleisende beroepspraktijk. Bij een positieve beoordeling krijgen de studenten een certificaat dat hen drie jaar lang voorrang biedt als ze willen proefspelen bij het Koninklijk Concertgebouworkest. Academiste Joanna Westers ontving tevens een extra prijs van het Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent, dat haar

steunt bij haar verdere persoonlijke muzikale ontwikkeling. Op de foto ziet u haar samen met KCO-violiste Annebeth Webb tijdens de Gouden Gilde Soiree op zaterdag 25 april. Het Bernard Haitink Fonds op Naam wordt beheerd door de Stichting Donateurs en werd gesticht ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum van Haitink als dirigent bij het Concertgebouworkest. **6**

Jonge luisteraars op repetities en familieconcerten

Het familieconcert *Ken je klassiekers!* in het najaar was weer een echte happening, voor kinderen vaak een eerste kennismaking met klassieke muziek en ons orkest. Twee uitverkochte concerten vol met kinderen, ouders en grootouders. Ook de voorontvangst voor leden van de Salon en hun kinderen werd een memorabele gebeurtenis. Slagwerkers Herman Rieken en Marc Braafhart daagden de kinderen uit tot een wedstrijd op de bekkens van het orkest, en de 11-jarige Fleur Lubbers streek uiteindelijk met de eer. **7**

Bijzondere artistieke projecten

Zo luidt een derde doel van de Stichting: het ondersteunen van bijzondere artistieke projecten die passen bij de internationale status van het orkest.

Dit jaar werd onder meer een cd-project van hoornist Jasper de Waal gesteund en een project mogelijk gemaakt waarbij speciale klarinetarrangementen geschreven waren voor en uitgevoerd door Arno Piters.

Het bestuur van de Stichting Donateurs in seizoen 2009-2010

Alexander van Wassenaer, *voorzitter*

Emile Lens, *penningmeester*

Nollie van Berge

Marc Bakker

Heleen Kersten (vanaf 2 maart 2010)

Paul Luijten

Jan Wolfs

Hans Zwarts

Heleen Kersten kwam dit seizoen bij het bestuur. Zij is al enkele jaren lid van De Salon, werkt als managing partner bij Stibbe en volgt Kees Dijk op, van wie het bestuur tijdens het vorige seizoen afscheid nam.

Het Koninklijk Concertgebouworkest dankt zijn sponsors voor hun ruimhartige ondersteuning.
Hun bijdrage komt ten goede aan de versterking van het artistieke beleid van het orkest.

Hoofdsponsors

PHILIPS

Sponsors

ALLEN & OVERY

DE BRAUW
BLACKSTADNE
WESTBROEK

Stibbe

LOYENS LLOEFF

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Tevens dank aan de subsidiënten voor de basisfinanciering van het Koninklijk Concertgebouworkest

Gemeente Amsterdam

ONDER
NCSIM
LTUUR
NELEM
SCHAP

Sponsoring

Dit seizoen is het eerste van de nieuwe afdeling die in mei 2009 in het leven is geroepen om de corporate relations & sponsoring van het Koninklijk Concertgebouworkest verder te verbreden en te verdiepen; hiervoor werd als verantwoordelijk manager Jan Meddens aangetrokken. Behoud van topkwaliteit op wereldniveau, dat is de belangrijkste bestemming van alle sponsorbijdragen.

Het Koninklijk Concertgebouworkest zoekt steeds weer nieuwe mogelijkheden om de verbondenheid met zijn sponsors en het bedrijfsleven te versterken. Zo waren er dit seizoen voor het eerst verschillende zeer succesvolle acties met de ING Rentepuntenwinkel, waardoor we een grote groep nieuw publiek konden verwelkomen bij concerten van het orkest. Ook de actie onder ING klanten om bij te dragen aan nieuwe instrumenten – in dit geval trompetten – beleefde een zeer geslaagde première. Mooie voorbeelden van de sterke verbinding van hoofdsponsor ING en haar doelgroepen met het orkest.

Een absoluut internationaal hoogtepunt was het bezoek van 'The World's Greatest Orchestra' aan de Verenigde Staten. Voorafgaand aan het eerste concert was er op 15 februari 2010 op de Nederlandse residentie in Washington een pre-concert

diner in aanwezigheid van Ambassadeur Renée Jones - Bos en Minister van OCW Ronald Plasterk. Vervolgens vormden nóg twee uitverkochte avonden, dit keer in Carnegie Hall te New York, wederom een prachtige gelegenheid waarbij de sponsors en hun Amerikaanse gasten aanwezig waren. De internationale waarde van het corporate netwerk rondom het Koninklijk Concertgebouworkest werd hiermee andermaal bevestigd.

Het Koninklijk Concertgebouworkest is bijzonder ingenomen met de doorlopende steun van zijn drie hoofdsponsors: ING, Nuon en Philips en van de vijf andere trouwe sponsors: Allen & Overy, De Brauw Blackstone Westbroek, Loyens & Loeff, Stibbe en Ernst & Young. De erkentelijkheid en dank van het orkest daarvoor is enorm groot, zeker gezien de huidige economische realiteit waardoor ook het orkest in de toekomst rekening moet houden met verminderende sponsorinkomsten.

Berliner Morgenpost, 7 september 2009

Ein Wunder aus Amsterdam beim Musikfest

Ein musikalisches Wunder: In der Philharmonie gastierte im Rahmen des Musikfestes das Königliche Concertgebouw-Orchester aus Amsterdam unter seinem genialischen Leiter Mariss Jansons. Nach einer Kritikerumfrage gilt das Orchester zurzeit als die beste Musikervereinigung der Welt. Das ließ sich an diesem einzigartigen Konzertabend beinahe Note um Note heraushören. Das Orchester platzt geradezu vor Darstellungsenergie. Es ist mit Leiden- und Könnerschaft bei der musikalischen Sache – und Jansons ist sein musikalischer General. Es ist seine Virilität, seine unentwegt musikalisch fordernde Art, die das Wunder pausenlos Realität werden lässt.

Media

Gedrukte media

Op 2 maart 2010 presenteerde de directie in het Concertgebouw het nieuwe seizoen aan de pers. Deze jaarlijks terugkerende bijeenkomst geeft de directie de mogelijkheid met de journalisten van de belangrijkste Nederlandse dag-, week- en maandbladen informeel rond de tafel te zitten en hen te informeren over de stand van zaken. De schrijvende pers vormt voor het orkest een belangrijke schakel met het publiek. Het KCO verkeert in de gelukkige positie dat de journalisten dit seizoen bijna alle verschillende programma's bespraken, en interviews en voorbesprekingen publiceerden. Twee van hen maakten op uitnodiging van het orkest een deel van een tournee mee en kregen op die manier een goede inzage in het wel en wee van het orkest. En het Koninklijk Concertgebouw orkest werd gefotografeerd voor een uitgebreide reportage in het tijdschrift National Geographic.

Radio en televisie

Om de branding van het orkest internationaal te versterken, werd dit jaar extra aandacht gegeven aan PR- en marketing-activiteiten gericht op de Amerikaanse Oostkust, in samenhang met de tournee naar de Verenigde Staten in februari. Dit resulteerde in een reportage over het vertrek van het orkest die gemaakt werd door Schiphol TV, en in een reeks

bijzondere publiciteitsactiviteiten in Washington en New York, opgezet in samenwerking met Amsterdam Partners en het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen. Zo waren er bij radio- en tv-stations optredens van ensembles uit het orkest, waaronder een rechtstreekse uitzending vanuit de televisiestudio van Fox News van de violisten Marijn Mijnders en Monica Naselow. Een ander voorbeeld is een kort optreden op Grand Central Station in New York door de koperblazers. Daarnaast was er een internetcampagne waarbij tien gratis downloads van het orkest werden aangeboden aan muziekliefhebbers in de omgeving van New York. Een spectaculaire 'bonus' in deze campagne was de mogelijkheid om gedurende een maand een groot billboard van het orkest te tonen in de douaneruimte van terminal 4 van JFK Airport, waar alle passagiers van internationale aankomsten langskomen. In de gesprekken met de directie van Carnegie Hall werd duidelijk dat al deze inspanningen van het orkest niet onopgemerkt zijn gebleven. Doel van deze media-aandacht was om de naamsbekendheid van het KCO in de Verenigde Staten te vergroten. Het effect van de campagne was dat in de verkoop van de concerten in Carnegie Hall eerder het bericht 'uitverkocht' kon worden gegeven.

Voor het KCO is een betere uitstraling en zichtbaarheid via oude én nieuwe media al enige jaren een belangrijk speerpunt. Dit geldt met name voor het buitenland waar het orkest nog te vaak wordt gezien als een specifiek 'orkest voor kenners', waardoor het aan de kassa van de concertzalen geen storm loopt. Een probaat middel om de bekendheid van het orkest wereldwijd te vergroten is het laten maken en internationaal

aanbieden van goede concert-registraties in het Concertgebouw met zijn uitgelezen akoestiek, zowel door de radio als door de televisie. Net als het voorgaande seizoen, waren er in 2009-2010 weer 25 live-opnames van concerten te horen op de AVRO, Radio 4 en Radio Nederland Wereldomroep. En dit seizoen waren er maar liefst acht televisieopnames, een hoog aantal in vergelijking tot de drie televisieregistraties die het orkest de afgelopen jaren per seizoen kon realiseren. Het is de bedoeling dat dit aantal uitgroeit tot structureel zes of zeven opnames per seizoen, eventueel aangevuld met een reeks op internetdistributie gerichte webcasts van concerten.

Met de AVRO

Vanwege het netgenoemde belang van grotere buitenlandse bekendheid heeft het KCO, samen met de AVRO, een internationaal opererende televisiedistributeur aangetrokken, die de productie en distributie op zich neemt. Hij gaat op zoek naar afnemers en naar mogelijke co-producenten van televisieopnamen van het KCO. Een eerste succes kunnen we nu al melden: De Mahlercyclus die het orkest in de seizoenen 2009-2011 zal uitvoeren, wordt integraal opgenomen in high definition. De AVRO is overigens al veel langer een belangrijke partner want in zijn programma's *Viertakt*, *Opium* en *Het Zondagmiddagconcert* geeft deze omroep altijd heldere informatie over onze concerten, en ook de nodige achtergrondinformatie over bijzondere dirigenten of solisten.

Met MEZZO

Een tweede succes is onze samenwerking met de Franse kabelzender voor klassieke muziek MEZZO. Deze zender

participeerde in de tv-registraties van de *Tweede* en *Derde symfonie* van Mahler en maakte daarnaast nog twee eigen tv-registraties in co-productie met het KCO (Haitink / Zimmermann met Brahms en Sjostakovitsj, en Harnoncourt met Smetana).

Op HDTV

Een derde succes van dit nieuwe beleid was de eerste eigen HDTV-registratie op 22 en 23 april 2010, van de *Vierde symfonie* van Mahler onder leiding van Iván Fischer. Deze registratie is verkocht aan de AVRO en aan 3Sat (Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk), de uitzenddata zijn nog niet bekend.

Met Het Gesprek

De samenwerking met de kabelzender 'Het Gesprek' bood verrassende nieuwe mogelijkheden om dirigenten, solisten en leden van het orkest in seizoen 2009/2010 diepgaand in de schijnwerpers te zetten. Er werden ca. 15 programma's gerealiseerd rond gasten van het Concertgebouw en het KCO.

Internet

De internetactiviteiten van het Koninklijk Concertgebouw-orkest zijn in 2009 langs de eerder uitgezette lijnen verder uitgevoerd. In 2009 heeft vooral de invoering van verschillende onderdelen uit het kassasysteem in de website veel aandacht gekregen. Dit moet op termijn leiden tot betere prestaties op het gebied van e-marketing en het gebruik van sociale netwerken op het internet.

App

In 2009 lanceerde het Koninklijk Concertgebouworkest zijn 'app' voor de iPhone, een telefoon-applicatie waarmee de webradio van het Concertgebouworkest kan worden beluisterd en waarmee concertagenda, concertkaartjes, cd's en digitale downloads onder handbereik zijn. In 2010 zullen ook andere smartphones dan de iPhone deze diensten kunnen bereiken, daar wordt nu aan gewerkt.

Onze Partners

Het Koninklijk Concertgebouworkest heeft vele goede partners met wie het de gezamenlijke ambities weet te realiseren. Dat zijn natuurlijk de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest, de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Concertgebouworkest, de Jongerenvereniging Entrée, maar net zo goed bijvoorbeeld de AVRO. Over deze partners vindt u elders in dit seizoensverslag de nodige informatie. Daarnaast willen we hier nog een paar belangrijke partners onder het voetlicht brengen.

Het Concertgebouw NV

Het Koninklijk Concertgebouworkest is de eerste en belangrijkste huurder van het Concertgebouw, dat betekent structureel overleg over de exploitatie en het beheer van het gebouw. Jaarlijks reikt het Concertgebouw de eervolle Concertgebouwprijs uit aan een artiest of organisatie die een uitzonderlijke band met het Concertgebouw heeft. Enkele jaren terug ontving eredirigent Bernard Haitink deze prijs, in 2009 was de eer aan het Koninklijk Concertgebouworkest. Alexander Rinnooy Kan, voorzitter van de Raad van Commissarissen van Het Concertgebouw NV, schonk de prijs tijdens een souper, waarmee hij de sterke band tussen gebouw en orkest onderstreepte. **1**

FORUM

In november 2009 is in samenwerking met FORUM, instituut voor multiculturele ontwikkeling een bijzonder Kennismakingsconcert georganiseerd op voorspraak van Prinses Máxima, de beschermvrouwe van het KCO. De dag begon met de FORUM Jaarlezing door algemeen directeur Jan Raes, onder de titel *Vruchtbare onzuiverheid – interculturaliteit in de Westerse muziek*; FORUM geeft deze lezing uit in boekvorm, in de herfst van 2010. **2** Daarna was er een concert dat specifiek gericht was op een doelgroep van hoogopgeleide Nederlanders van gemengde culturele achtergrond in de leeftijd van 25 tot 40 jaar. Na afloop van het concert konden musici en bezoekers in vijf foyers met elkaar kennismaken, onder het motto 'Meet and Greet'. **3**

3

FORUM en KCO hadden ieder gezorgd voor de helft van het publiek. Van de zijde van het Concertgebouworkest waren het met name de verschillende diversiteitsnetwerken van de aan het orkest verbonden sponsorende bedrijven die op grote schaal gebruik maakten van de mogelijkheid om hun jonge werknemers van oud- en nieuw-Nederlandse komaf met elkaar en met het KCO kennis te laten maken. Het Concertgebouworkest kon zo deze bedrijven de gelegenheid bieden hun diversiteitsnetwerken bestaande uit jonge relaties kennis te laten maken met het KCO. De avond verliep zo succesvol dat besloten is dit evenement de komende seizoenen te blijven programmeren.

Design Academy en Mauritshuis

De Design Academy in Eindhoven is, met het KCO en het Mauritshuis in Den Haag, door minister Plasterk van OCV uitgeroepen tot de drie meest excellente internationale cultuurinstellingen in Nederland. Met de studenten van de Academie loopt een samenwerkingsproject waarbij zij onderzoek doen naar de concertbeleving van het publiek en de wisselwerking tussen individu en collectief. Met het Mauritshuis in Den Haag en het Nederlands Danstheater wordt momenteel gewerkt aan de oprichting van een vriendenvereniging in Engeland, waar het orkest vanouds met grote regelmaat concerten geeft, en vanaf 2012 orchestra in Residence zal zijn in Barbican Center.

Amsterdamse Culturele Instellingen - ACI

Verschillende keren per jaar voeren de directies van de grote en kleine culturele instellingen overleg in ACI-verband. Het belang-

rijkste doel is de onderlinge saamhorigheid te bevorderen, elkaar waar mogelijk te ondersteunen, en de contacten met de beleidsmakers van de gemeente te kanaliseren.

Vereniging Gepensioneerden

De Vereniging Gepensioneerden van het KCO vierde het eerste lustrum in het stoomgemaal Museum De Cruquius, opgeluisterd door een ensemble uit het orkest.

Ambassadeurskring

Op woensdag 28 april 2010 werd de Ambassadeurskring opgericht. Deze kring bestaat hoofdzakelijk uit (voormalige) bestuurders van en rondom het KCO die zich in het verleden – ieder op zijn of haar eigen vakgebied – uitzonderlijk verdienstelijk hebben gemaakt. Op deze manier kunnen het KCO en de Ambassadeurs gebruik maken van elkaars specialismen en contacten op het gebied van overheid, politieke partijen, fondsenwerving en sponsoring.

Public Relations

Koninklijk bezoek

De beschermvrouwe van het orkest, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden, bezoekt het Koninklijk Concertgebouworkest graag bij formele gelegenheden, maar gaf ook te kennen een keer een repetitie te willen bezoeken met haar jongste dochter, prinses Ariane. Op woensdag 26 augustus 2009 woonden de beide prinsessen de repetitie bij onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons. Na afloop probeerde prinses Ariane verschillende instrumenten uit, en ontving zij uit handen van Mariss Jansons een kleine houten piano. **4**

Uitmarkt

Terwijl het orkest tijdens de jaarlijkse Uitmarkt in Amsterdam op 29 en 30 augustus 2009 in Salzburg was, stonden de medewerkers van de afdelingen marketing en public relations met een KCO-kraam op de markt.

Ontvangsten bij Nederlandse ambassades

Tijdens de meeste tournees van dit seizoen vonden voor de concerten of na afloop ervan ontvangsten plaats bij de Nederlandse ambassades. Hiermee werd de rol van het Koninklijk Concertgebouworkest als 'cultureel ambassadeur van Nederland' onderstreept. In Washington bijvoorbeeld

gebeurde dit op 15 februari 2010 in aanwezigheid van minister Plasterk van OCW, die daarvoor speciaal was overgekomen.

Diners met dirigenten en solisten

Met de meeste gastdirigenten en -solisten werd na afloop van een van hun concerten op informele wijze gedineerd. Zo onthaalt het orkest deze gasten, en onderhoudt de vaak al lang bestaande banden. Het moge duidelijk zijn dat deze aandacht zeer op prijs wordt gesteld.

Activiteiten voor het publiek

Voor de abonneementhouders en de lossekaartkopers in de diverse series werden de volgende activiteiten georganiseerd.

- inleidingen voorafgaand aan de concerten
- meet & greets na afloop van de concerten **5**

- diners in de Spiegelzaal voorafgaand aan de concerten
- rondleidingen in het Concertgebouw
- ontmoetingen met diverse orkestgroepen

Onderscheidingen

Dit seizoen ontving het KCO een aantal onderscheidingen:

- De VSCD klassieke muziekprijs (Vereniging van schouwburg- en Concertgebouwdirecties)
- De Webby Award voor de website van het KCO door de International Academy of Digital Arts and Sciences
- de Concertgebouwprijs 2009 van Het Concertgebouw NV op 14 september 2009
- Preis der Deutschen Schallplattenkritik

Luxe-uitgave Schrijvers over Mahler

In het kader van het dubbele Mahler-seizoen gaf het Koninklijk Concertgebouworkest in eigen beheer een bijzondere publicatie uit, luxe vormgegeven door René Knip, de vaste ontwerper van het Koninklijk Concertgebouworkest. De cassette bevat elf essays van Nederlandstalige schrijvers over de werken van Gustav Mahler, en hun relatie hiermee. Bij elk essay is een kunstfoto van Johannes Schwartz toegevoegd. Het geheel wordt voorafgegaan door een monografie van Bas van Putten over de tien symfonieën en *Das Lied von der Erde*. **6** Op 5 februari 2010 voor aanvang van het concert in de Grote Zaal reikte Jan Raes op het podium het eerste exemplaar van de publicatie uit aan Carolien Gehrels, wethouder voor Cultuur van de gemeente Amsterdam. **7**

Medewerking aan een film

Op 14 mei 2010 maakte NFI Producties filmopnames tijdens het concert. Deze zijn bestemd voor de speelfilm *Cornea*, geschreven en geregisseerd door Jochem de Vries, over twee mensen die een toevallige ontmoeting hebben in het Concertgebouw. De film is te zijner tijd te zien in de kleine filmtheaters.

Deelname aan randprogrammering Giro d'Italia

Tijdens de tweede dag van de wielerronde Giro d'Italia, op zondag 9 mei om 14.30 uur, gaven de 'Koperblazers van het Koninklijk Concertgebouworkest' een concert in de Mozes en Aäronkerk te Amsterdam.

Klassieke Muziekprijzen 2009 uitgereikt!

Het Koninklijk Concertgebouworkest werd door muzikrecensenten verkozen tot beste orkest ter wereld. Volgens de jury heeft het verjongde orkest zijn geluid levend weten te houden.

Cultura, 9 november 2009

VSCD-prijzen voor musici Kavakos, Burggraaf en KCO

De meest indrukwekkende orkestprestatie werd geleverd door het Koninklijk Concertgebouworkest (KCO). De jury roemde het feit dat het KCO, ondanks drastische verjonging, zijn eigen traditie springlevend heeft weten te houden.

NRC, 7 november 2009

Klassieke Muziekprijs

Het Koninklijk Concertgebouworkest strijkt met de hoogste eer in de categorie *meest indrukwekkende prestatie van een orkest of groot ensemble*. 'Met chef-dirigent Mariss Jansons realiseert het orkest concerten die in integriteit, aanstekelijkheid en afwerking in kapitalen in de annalen mogen worden bijgeschreven', luidde het oordeel van de jury. 'het orkest is de afgelopen jaren drastisch verjongd, maar heeft zijn eigen geluid en traditie springlevend weten te houden en realiseerde dit jaar hoogtepunten die het publiek nog lang bij zullen blijven.'

Het Parool, 9 november 2009

Marketing en verkoop

Seizoen 2009-2010 gaat als een zeer succesvol publieksjaar de boeken in. Niet alleen dank zij traditioneel goed bezette series of de Mahlerserie die in abonnement kon worden uitverkocht, maar ook als gevolg van de zeer succesvolle verkoop van losse kaarten voor de abonnementsconcerten en de extra concerten. Regelmatig moesten er extra stoelen worden geplaatst achter het orkest waarmee de zaalbezetting boven de 100% uitkwam. Over het gehele Amsterdamse seizoen genomen was de zaalbezetting maar liefst 93%. Details over de zaalbezetting, ook in vergelijking tot voorgaande seizoenen, vindt u op pagina...

Niet alleen de vertrouwde bezoekersgroepen kwamen frequenter, ook het aantal eerste bezoekers nam toe; bezoekers die nog nooit naar het Concertgebouworkest toe waren gekomen. Het meest in het oog springende voorbeeld was het succesvolle evenement op 18 november in samenwerking met FORUM, Instituut voor multiculturele ontwikkeling (zie pagina 35). Maar ook de meer reguliere activiteiten, zoals de openbare repetities voor leerlingen in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs, werden drukker bezocht dan voorheen.

RCO Live

Sinds 2004 heeft het Koninklijk Concertgebouworkest zijn eigen platenlabel RCO Live. Dit label werd opgericht om de bijzondere plek van het KCO op de internationale markt voor cd-opnamen ook in de toekomst te garanderen, aangezien de traditionele platenmaatschappijen sinds het begin van deze eeuw steeds minder opnamen van klassieke symfonische muziek zijn gaan maken.

RCO Live richt zich op het uitbrengen van live opnamen van het Koninklijk Concertgebouworkest, opgenomen tijdens de concerten in het Concertgebouw. De uitvoeringen onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons staan daarbij voorop, maar ook concertregistraties onder leiding van eredirigent Bernard Haitink en honorair gastdirigent Nikolaus Harnoncourt maken deel uit van de catalogus. In de komende jaren zal ook worden gekeken naar mogelijke samenwerking met bijzondere gastdirigenten op RCO Live. Een extra aandachtspunt hierbij zijn de werken die door het KCO in wereldpremière worden gebracht, waar mogelijk zullen deze voor het label worden opgenomen en uitgebracht.

Op het eigen label RCO Live verschenen in de loop van dit seizoen:

- 08008 **Beethoven** *Symfonie nr. 9* (alleen voor Vrienden)
o.l.v. chef-dirigent Mariss Jansons

- 09001 **Schumann** *Szenen aus Goethes Faust*,
o.l.v. honorair gastdirigent Nikolaus Harnoncourt
- 09002 **Bruckner** *Symfonieën nrs 3 en 4*
o.l.v. chef-dirigent Mariss Jansons
- 09003 **Horizon 2** *A Tribute to Olivier Messiaen*,
o.l.v. George Benjamin en Ingo Metzmacher
- 09004 **Moessorgski** *Schilderijen van een Tentoonstelling*
o.l.v. chef-dirigent Mariss Jansons
- 10001 **Dvořák** *Requiem* en *Symfonie nr 8*
o.l.v. chef-dirigent Mariss Jansons
- 10003 **Horizon 3** *Recordings from the 2008-2009 season*
o.l.v. Ed Spanjaard, Markus Stenz en David Robertson

09003 en 10001 werden aangemerkt als Editors Choice / CD of the Month in het muziektijdschrift Gramophone.

Schumann

All in all, this is a very fine performance, recorded in a series of concerts in April 2008. The Concertgebouw Orchestra plays beautifully under Harnoncourt's well-paced direction. (...)

American Record Guide, jan./feb. 2010

Die mening mag ik na de komst van deze nieuwe RCO Live- uitgave wel wijzigen want na intensieve vergelijking heb ik uiteindelijk toch een lichte voorkeur overgehouden voor Nikolaus Harnoncourt en zijn troepen. Dat ligt niet aan de ook hier uitstekend presterende solisten (...) noch aan de sublieme, warme, maar zo gedifferentieerde klank van het Koninklijk Concertgebouworkest en het fabuleus zingende (maar ook acterende!) Groot Omroepkoor

en het Nederlands Kinderkoor, maar aan dirigent Nikolaus Harnoncourt die na zijn uiterst succesvolle *Das Paradies und die Peri* zichzelf nog overtreft dankzij een verzengende aanpak die werkelijk door merg en been gaat en zelfs her en der bruckneriaanse proporties aanneemt. Wát een musiceren is dit!

Opus Klassiek, februari 2010

Bruckner

Under his selfless, inspired direction, the Concertgebouw Orchestra convince you there's one way to play these works. This is it. Their fabled sound, pure, rich and unfussy, gives crystal clarity to the dense scoring. Tempi are brisk but ideal, as the busy, lilting scherzo of *No. 3* or the hunting horn opening of *No. 4* show. Whether Bruckner devotee or newcomer, snap this up.

The Guardian, 23 augustus 2009

Mariss Jansons' live performance in Amsterdam is captivating from the start, the tempi arresting and the sound magniloquent, with silences so daring that only an orchestra on the top of its confidence would attempt them. The fervency is proselytic, as if determined to convert ten thousand Bruckner sceptics in five minutes short of an hour, but Jansons' phrasing is so congenial you never feel he is trying to sell you anything. This is great music played with total conviction. I cannot recall any performance on record – Böhm, Barenboim, Tintner – that comes close.

La Scena Musicale, 10 august 2009

Opvallend is Jansons' perfectionisme in termen van klankbalans, orchestraal samenspel en eenheid van cadans. Maar nog opvallender is de suggestie die er van Jansons'

opvattingen uitgaat, de suggestie dat dit de pakkendste Bruckner-uitvoeringen zijn aller tijden.

De Volkskrant, 7 januari 2010

Moessorgski

Mariss Jansons lijkt haast over een microscopische partituurkennis te beschikken. Met een bachiaans gevoel voor de meerstemmige aspecten van de partituur wekt hij de beelden tot leven.

De dialoogvormen die zo ontstaan, krijgen een flonkerende pracht. Of je nu naar het desolate 'Oude kasteel' luistert (...) of de bedrijvigheid op de 'Markt van Limoges', overall is de balans tussen de strijkers en de blazers prachtig. (...) Het Koninklijk Concertgebouworkest klinkt op deze liveopname subtiel, gaaf en rijk, warm en gedetailleerd.

Klassieke Zaken, februari 2010

Dvořák

De gloednieuwe cd van het Koninklijk Concertgebouworkest getuigt opnieuw van de chemie tussen het topensemble en zijn Letse chef-dirigent.

Klassieke Zaken, april 2010

Jansons voelt de ingehouden dramatiek van Dvořáks partituur voortreffelijk aan. Met sopraan Krassimara Stoyanova, alt Mihoko Fujimura, tenor Klaus Florian Vogt en basbariton Thomas Quasthoff (...) heeft hij een goede vocale bezetting gevonden. Als riante toegift speelt het KCO op de tweede cd verder nog de *Achtste symfonie*. Niet zo populair als de *Negende*, maar bijna net zo mooi.

Het Parool, 19 juni 2010

Vereniging Vrienden

Vereniging Vrienden 75 jaar

De Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest vierde in oktober 2009 haar 75-jarig jubileum, samen met de Jongerenvereniging Entrée die de eerste 15 jaar te vieren had. Uiteraard leverde het orkest het prominente aandeel aan de feestelijkheden. Om te beginnen al het Jubileum Wensconcert op vrijdag 30 oktober in de Grote Zaal, onder leiding van oud-orkestleden Theo Wolters en Ivan Meylemans. Leo van Doeselaar (orgel), Robert Holl (bariton) en Freek de Jonge (spreekstem) werkten hieraan mee, en het KCO speelde werken die door het publiek waren geselecteerd, vandaar de naam wensconcert. 8

De volgende dag presenteerden ruim tachtig musici van het KCO zich in diverse samenstellingen tijdens de zeer succesvolle twaalf uur durende kamermuziekmarathon in de Kleine Zaal. Ook trad er een aantal amateurgezelschappen op die, om goed beslagen ten ijs te komen, een masterclass hadden gevolgd bij leden van het orkest. 9 De concerten, dit seizoen zelfs zeven stuks, onder de titel 'Orkestleden op het Vriendenpodium' werden druk bezocht en gaven aan de musici de kans om in eigen huis en voor eigen publiek kamermuziek te spelen. Er waren weer drie openbare repetities, die, zo bleek uit de reacties, weer buitengewoon op prijs werden gesteld.

9

10

Verder was er een dagreis naar Keulen met een avondconcert van het KCO in de Philharmonie. 10 De band met Vrienden in de regio werd aangehaald tijdens het KCO-concert in Nijmegen op 15 mei. Dit is inmiddels een traditie geworden na eerdere successen in Eindhoven, Apeldoorn en Groningen.

Twaalf uur kamermuziek verveelt nog geen seconde 75 jaar Vrienden. Kamermuziekmarathon door leden van het KCO. Onder de bloedmuzikale leiding van concertmeester Liviu Prunaru werd Ravels *Strijkkwartet in F* meesterlijk uitgelijnd, terwijl muzikale speurneus en cellist Daniel Esser verraste met een expressief *Pianotrio* (1935) van de componerende schilder en dichter Georges Migot. Drie fagottisten leefden zich uit als muzikale clowns in virtuoze stukken van Weissenborn en het vioolduo Mijnders/Naselow bewees met een kinky 'fantasy' van Hindson dat ook musici van het Concertgebouworkest helemaal los kunnen gaan. (...) De ware romantici van het orkest bleken de altviolisten, die uit volle borst soleerden in Jacobs *Suite voor 8 altviolen*. Violist Tony Rous produceerde barokke dierenimitaties op topniveau, terwijl violiste Susanne Jaspers zich opwierp als geboren 'Dvořák-specialiste'.

NRC Handelsblad, 2 november 2009

Vereniging Entrée

Vereniging Entrée 15 jaar

Entrée is de succesvolle jongerenvereniging van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest. Dit seizoen telde zij ruim 6100 leden tussen de 1 en 30 jaar oud, een stijging van bijna 1000 inschrijvingen ten opzichte van het seizoen daarvoor. Deze groei heeft Entrée te danken aan een effectieve marketingcampagne, een geheel vernieuwde website en aan reclame van mond tot mond. Leden maken leeftijdsgenoten lid, ouders en grootouders hun kinderen en kleinkinderen.

Entrée heeft haar leden veel te bieden. Allereerst is daar de Entréeselectie met ruim 200 concerten waar leden voor slechts € 8,- per concert naartoe kunnen. Daarnaast organiseert de vereniging – gerund door een vrijwillig bestuur bestaande uit studenten – een aantal bijzondere projecten, speciaal voor jong publiek.

ENTER

Tijdens ENTER, het spectaculaire jubileumconcert op 24 oktober vonden DJ Kypski en het Matangi Quartet elkaar in de Kleine Zaal. Een mix van klassieke elektronische muziek vulde de uitverkochte zaal. Grenzen vervaagden. Klassieke muziek, hedendaagse dance en hip hop vloeiden naadloos in

elkaar over en werden verheven tot een nieuwe kunstvorm. Zowel het klassieke strijkkwartet als de DJ vonden de samenwerking bijzonder inspirerend. 'Het is muziek die ontzettend uitnodigt om mooi te spelen en lekker te dansen', vond eerste violiste Maria-Paula Majoor over de muziek van Kypski. Na afloop van het concert zei Kypski over de strijkers die zijn muziek speelden: 'fantastisch om hen die partijen te horen spelen, te horen wat zij ermee hebben gedaan'. Het enthousiaste publiek gaf de musici een staande ovatie. Met dit concert liet Entrée zien na 15 jaar nog steeds vernieuwende projecten in het Concertgebouw te brengen. ¶

Ken je Klassiekers - Kinderconcert

Op zondagmiddag 1 november 2009 gaf Entrée in samenwerking met het Koninklijk Concertgebouworkest weer een

speciaal concert voor kinderen in de leeftijd van 6 tot en met 10 jaar, en voor hun vaders, moeders, opa's, oma's, tantes en ooms.

Harrie Geelen, bekend van 'Kunt u mij de weg naar Hamelen vertellen, meneer', maakte samen met muzikaal animateur Eric Robillard een verhaal rond bekend symfonisch repertoire: een bonte mengeling van momenten van meedoen en ademloos luisteren. Dirigenten/oud-orkestleden Ivan Meylemans en Theo Wolters leidden het orkest door een muzikale maalstroom.

Entrée Open Podium

De vereniging wil jonge amateurs stimuleren zelf een instrument te bespelen en actief mee te doen aan de muziekpraktijk. Daarom organiseerde Entrée op 18 maart een open podium in de Koorzaal van het Concertgebouw. Acht verschillende amateurensembles lieten die avond hun kunsten horen. Zowel de vele musici als het publiek hebben een topavond gehad, tijdens de optredens én daarna tijdens de gezellige borrel.

Soul Symphonic

Op woensdag 2 juni 2010 presenteerden Entrée en Holland Symfonia Soul Symphonic in de Grote Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam. The Tramps, Boris, Jenny Lane, Brown Hill en Michelle David deelden het podium met Holland Symfonia. Soul Symphonic bracht soul van de jaren zestig en zeventig samen met soul van nu. De solisten zongen zowel hits van toen als speciaal voor deze gelegenheid

gearrangeerde versies van hun eigen werk. De muzikale leiding was in handen van de Amerikaanse dirigent Charles Floyd. Deze geslaagde avond was hét Soulevent van het culturele seizoen. De Grote Zaal veranderde in een dampende Soulclub en het jonge publiek ging helemaal uit zijn dak.

Rentrée

Wederom vond een seizoen lang het project Rentrée plaats. Vrijwillige Entréeleden begeleidden ouderen die niet meer zelfstandig naar een concert kunnen komen, naar een muzikale middag of avond in het Concertgebouw, per taxi. De ouderen konden kiezen uit acht concerten, waarvan de helft KCO-concerten. De ontroering en het enthousiasme bleek zowel bij de deelnemende ouderen als bij de jonge vrijwilligers onverminderd.

Concertgebouw in Lichterlaaie

Dit seizoen was bijzonder feestelijk voor zowel Entrée als de Vereniging Vrienden, omdat beide verenigingen jubileerden, Entrée bestond in 2009 15 jaar, de Vrienden 75 jaar.

Een kunstzinnige projectie op de voorgevel van het Concertgebouw, gemaakt door studenten van de Academie voor Beeldende Vorming van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, was het hele jubileumweekend van eind oktober te zien. De studenten gaven met 'Het Concertgebouw in Lichterlaaie' hun artistieke interpretatie van de jubileumviering. Bezoekers van het jubileum en argeloze passanten werden met deze buitenkunst onderdeel van de jubileumviering. 12

12

recensies

december 2009

Jansons brengt lofzang op de eenvoud

Mahler Symfonie nr. 2

Jansons toonde aan dat het stuk ook via de weg van de ingetogenheid een fenomenale en vooral ontroerende kracht kan hebben. Hij werd daarbij geholpen door een fantastisch spelend Concertgebouworkest, waarin de fluitsolo's zweefkracht leverden en de contrabassen eerder zorgden voor de suggestie van een walsritme dan voor concrete deining. De sopraan Ricarda Merbeth en het Groot Omroepkoor pakten groots uit, maar maakten de meeste indruk in hun fluisterpassages. Zij zetten de kroon op Mariss Jansons' lofzang op de eenvoud.

De Volkskrant, 5 december 2009

Magische Mahler van Jansons en het Concertgebouworkest

Tijdens het concert zonder pauze luisterde de zaal vervolgens ademloos, een zeldzaamheid. Die concentratie was te danken aan de magische 'Auferstehungsinfonie' die Jansons donderdag neerzette: in één lange boog van het heldengraf uit het eerste deel naar het heftig donderende 'Große Appell' met de 'trompetten uit de Apocalyps' aan het slot, waarin de krachten op het podium de zaal als een vloedgolf overspoelden. In de anderhalf uur daartussen liet

Jansons de *Tweede* horen als een kathedraal van uitgesproken contrasten, reliëfs, sferen en stijlen- in een buitengewoon hechte en geïnspireerde uitvoering door het KCO en de vocalisten. (...) het noemen van de afzonderlijke prestaties van de musici zou een oneindige lijst opleveren. (...) De zaal juichte langdurig en als uit één keel na afloop van deze historische *Tweede*. Aufersteh'n, ja aufersteh'n!

Trouw, 5 december 2009

Intense Mahler van Jansons

In de eerste maten trokken onbeschrijflijke sidderingen door de zaal, waarmee Jansons de musici en het publiek bij de kladden greep. Toch is hij er de dirigent niet naar om zich te verliezen in impulsiviteit. In het lange openingsdeel plooit hij de emotionele conflicten behendig tot een eenheid. Dankzij een ultrafijnzinnige behandeling van het ritme lijkt de energie als vanzelf te ontstaan, waardoor de muziek nergens geforceerd klinkt. Jansons vertrouwen in zijn musici is bovendien dusdanig, dat hij risico's durft te nemen die de concentratie verhogen en het betoog behalve springlevend ook aangrijpend kwetsbaar te maken.

De Telegraaf, 7 december 2009

RCO/Jansons

The playing was sublime, but the smoothness of the Concertgebouw sound precluded any sort of interpretation that could be described in terms of leanness or steeliness. Instead, we were conscious of something beautiful and innately organic, much of which unfolded with a measured, natural flow.

Guardian, 14 december 2009

Musikverein: Hohe Kunst der Orchesterkultur

Besondere Flexibiliteit verlangte er seinen auch solistisch beeindruckenden Musikern bei Brahms' *Vierter* ab. Ruhig begann er den ersten Satz, baute behutsam die Spannung auf. Umso kräftiger akzentuiert erklangen die folgenden drei Abschnitte. Das Passacaglia-Finale wurde damit zum logischen Höhepunkt. Und dies ganz ohne individuelle Zutaten. Jansons liest Partituren offenbar genauer als viele seiner Kollegen – uns weiß das charismatisch zu vermitteln.

Die Presse, 16 december 2009

Er schöpfte aus dem Vollen

Als wäre der schwingvolle Höhenflug vom äußersten Pianissimo bis ganz hinauf auf der Skala nicht imposant genug, ließ Jansons kein Seitenthema aus, verführte die Holzbläser zu nie gehörten, süßen Einwüfeln. So wurde auch Brahms' *Vierte Symphonie* zur echten Klangentdeckung: tiefdramatische Celli im Eröffnungssatz, eind wilder Ritt mit Pauken und Trompeten durch das Allegro giocoso, zerbrechliches Flötensolo im Finale; und keine Sekunde Routine weit und breit! Zugabe, Ovationen.

Wiener Zeitung, 17 december 2009

januari 2010

Mariss Jansons op topniveau in Haydn

DVD -*recensie* Dit is Haydn op zijn best, met de hoofd- en nevenstemmen perfect uitgewerkt en in volmaakte balans, de ritmiek altijd pregnant, de puls zo vast als een huis maar toch met alle

gewenste souplesse, de fraseringen volmaakt helder en meesterlijk getroffen, de dynamiek subliem afgezet tegen de grote spanningsbogen en solisten en koor optimaal in het orkestrale klankbeeld geïntegreerd. De krachten die het musiceren op dit topniveau mogelijk maken versterken elkaar, men lijkt individueel als collectief aangeraakt en vervolgens opgetild te worden, waardoor echt alles lukt, geen moment de onzekerheid toeslaat en pure schoonheid een bijna vanzelfsprekende zaak wordt.

Opus Klassiek, januari 2010

Deen Schönwandt valt groots in voor zieke Rus Temirkanov

Scönwandt, Repin en het KCO maakten van het *Violconcert* van Beethoven een prachtig organisch betoog. (...) Het orkest met kleinere strijkersbezetting was mooi in balans, speelde compact en puntig gefraseerd, met een ensembleachtige klank. Nergens werd kracht gebruikt, alles vloeide. (...) De raadselachtige *Tweede* van Sibelius klonk volkomen organisch en ongelooflijk sonoor. Net zoals in Beethoven fantastische fagotten. Maar hetzelfde kan gezegd worden over alle orkestgroepen. In de slotpassage, met zijn golvende hout en strijkers, leek het alsof er een huivering door het orkest trok: adembenemend goed.

Trouw, 15 januari 2010

februari 2010

Opnieuw schitterende Mahler van Jansons

De uitvoering was opnieuw schitterend. (...) De kopersectie maakte in het eerste deel diepe indruk, de strijkers glorieerden in het

langzame laatste deel – de Liefde in klank gevat. Het Groot Omroepkoor zong weer prachtig en zo ook soliste Bernarda Fink. Maar de sterren van de avond waren Bart Claessens (trombone) en Frits Damrow (posthoorn), die voor hun soli door het publiek met gejuich werden beloond.

Het Parool, 4 februari 2010

Pans charismatisches Erwachen

Genau dort setzen Jansons und sein sich längst in der Weltspitze etabliertes Orchester an. Mit geballter Wucht ertönen die zahlreichen Fortissimoakzente dieser d-Moll-Symphonie. Sensibel werden die Rubati ausgesponnen, delikate lyrische Episoden auskosten. Ebenso selbstverständlich perfekt legen Dirigent und Orchester den Vokalisten – dem tüchtigen Groot Omroepkoor, den Jongens van het Sacramentskoor Breda, vor allem der ihr ‘O Mensch! Gib acht!’ bekenntnishaft und meisterhaft klar artikulierenden Bernarda Fink – einen idealen Teppich. (...) Bei Jansons steht nie der Effekt im Mittelpunkt. Stets konzentriert er sich auf ein konzises Herausarbeiten der jeweiligen Botschaft. Folgerichtig besticht auch die Deutung dieser Symphonie durch eine von wissender Leidenschaft erfüllte Detailarbeit, wie man sie selten nur erleben kann. Damit trifft der Dirigent den spezifischen Nerv dieser auf polarisierende Gegensätze angelegten Musik.

Die Presse, 7 februari 2010

Een Mahler van zakdoeken mee

In opperste concentratie toonden de musici zich van hun beste kant, zeven kwartier lang. Het was een uitgesproken verfijnde Mahler die Jansons zijn publiek voorschotelde. Wederom koos hij meer voor intensiteit en verinnerlijking dan voor uiterlijk vertoon, in een

parcours dat werd getekend door talloze subtiel uitgewerkte details, organisch voortvloeiend uit wederzijds vertrouwen. (...) De intensivering die hij nog wist te bewerkstelligen in de loop van het allerlaatste akkoord, was nauwelijks te bevatten. Van de vele soli moeten vooral die van Frits Damrow worden genoemd, die buiten de zaal zijn posthoornpartij zeldzaam gaaf blies, zacht en zuiver.

De Telegraaf, 8 februari 2010

Mahler: Third Symphony

(...) surprisingly zippy flowers on a zesty meadow, the movement was nicely together and dashed off with refreshing expedience. Trombonist Bart Claessens also has to be singled out for his staggering, splendiferous performance of the first movement solo. The percussion group—centered around Marinus Komst (...) should be thrown in among the highlights; ditto the off-stage post horn player and the piccolo’s pearly excellence.

Ionarts, 9 februari 2010

Royal Concertgebouw Orchestra with Jansons

(...) the concert started at a peak, and just kept rising. You don’t get that kind of experience every day. (...) The orchestra responded to every gesture (even when the conductor kept his hands at his side, and just let the players go on their own). The grand structure of the score emerged tellingly, never tediously, and the surge of feeling in the most eloquent moments of each movement left an indelible mark.

The Baltimore Sun – Washington, 16 februari 2010

New York loves the Emsterdem

De New Yorkers laten er in de Carnegie Hall geen twijfel over

bestaan: ze houden van Mariss Jansons en zijn Koninklijk Concertgebouworkest. Bravogeroep weerklinkt na het slotakkoord van Rachmaninoffs *Tweede Symfonie*.

Het Parool, 17 februari 2010

A Passionate Royal Concertgebouw Orchestra

Passion can mean using the power and color of an orchestra to communicate something through music, which Jansons and the orchestra did in a majestic and even restrained reading of Rachmaninoff's *Second Symphony*. (...) The strings were rich, the brass radiant, the winds positively creamy. And Jansons, certainly one of the best conductors around, knew exactly how to drive it.

Washington Post, 17 februari 2010

New York loves the Emsterdem

De New Yorkers laten er in de Carnegie Hall geen twijfel over bestaan: ze houden van Mariss Jansons en zijn Koninklijk Concertgebouworkest. Bravogeroep weerklinkt na het slotakkoord van Rachmaninoffs *Tweede Symfonie*.

Het Parool, 17 februari 2010

A Passionate Royal Concertgebouw Orchestra

Passion can mean using the power and color of an orchestra to communicate something through music, which Jansons and the orchestra did in a majestic and even restrained reading of Rachmaninoff's *Second Symphony*. (...) The strings were rich, the brass radiant, the winds positively creamy. And Jansons, certainly one of the best conductors around, knew exactly how to drive it.

Washington Post, 17 februari 2010

afscheid Jacob Slagter (rechts)

afscheid Trix Endhoven-Brouwer (links)

Personeel

Arbeidsvoorwaarden

In 2009 heeft de Vereniging 'Het Concertgebouworchest' (het VB), dit is de belangenvereniging van orkest- en stafleden, de lopende arbeidsvoorwaardenregeling voor de orkestleden opgezegd. Sinds het najaar werd er in overleg tussen directie en het VB gewerkt aan een nieuwe arbeidsvoorwaardenregeling, waarin ook de deeltijdregeling zal worden opgenomen.

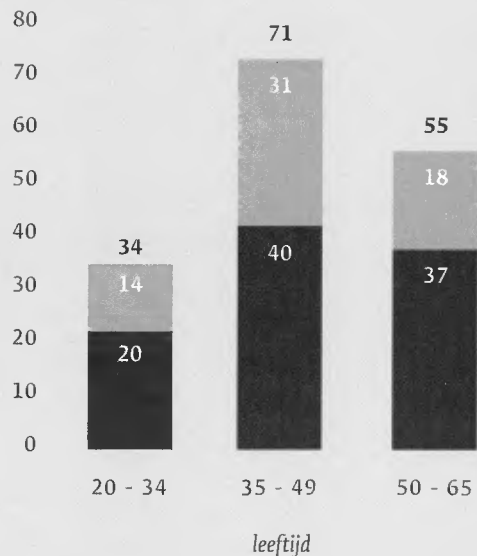
Personeelsopbouw

In seizoen 2009-2010 hebben acht medewerkers de organisatie verlaten: zes orkestleden en twee stafleden, en de meesten vanwege pensionering. Daarnaast zijn vijf nieuwe orkestleden en twee nieuwe stafleden in dienst gekomen.

Op 31 december 2009 was de personeelsopbouw van het orkest als volgt: 116 orkestleden, waaronder 40 vrouwen en 76 mannen, van wie er 103 voltijd werken en 13 deeltijd. De staf bestond uit 42 medewerkers: 22 vrouwen en 20 mannen, van wie er 26 fulltime werkten en 16 parttime.

Leeftijdsopbouw en totale personeelsbestand

■ vrouwen orkest en staf
■ mannen orkest en staf

Maaïke Aarts, Herman van Kogelenberg, Frits Damrow

Wisselingen in het personeelsbestand

In dienst 2009/2010	datum	functie
Wim Van Hasselt	01-08-2009	trompet
Andreas Sundén	01-08-2009	klarinet
Saeko Oguma	01-10-2009	altviol
Manon Wagenmakers	01-11-2009	medewerker tourneezaken
Julia Tom	01-01-2010	cello
Akira Dieters	01-02-2010	medewerker public relations
Michael Waterman	01-05-2010	1e viol
Uit dienst 2009/2010	datum	functie
Jacob Slagter	01-09-2009	hoorn
Marieke Dennissen	01-11-2009	medewerker tourneezaken
Trix Endhoven-Brouwer	01-02-2010	bestuurssecretaris/ coördinator Vereniging Vrienden
Kirsti Goedhart	01-03-2010	2e viol
Tony Rous	01-03-2010	1e viol
Hans Ferwerda	01-08-2010	manager planning en productie
Maaïke Aarts	01-08-2010	1e viol
Herman van Kogelenberg	01-08-2010	2e fluit
Frits Damrow	01-08-2010	solo-trompet

Interne communicatie

Om de onderlinge band te versterken werd in december het traditionele Sinterklaasfeest georganiseerd. **1** In juni vond het tweejaarlijkse personeelsfeest plaats, ditmaal in het Zonnehuis in Amsterdam Noord. **2** Op 22 juni organiseerden twee orkestleden het traditionele tennistournooi bij tennisclub ATVD te Diemen. **3** Daarnaast vonden de voorbereidingen plaats voor de Dam-tot-Damloop in september 2010.

Via de tweewekelijkse KCOactueel, de KCOurant, die zeven keer per jaar verschijnt, en het journaal in Preludium werden de medewerkers op de hoogte gehouden van nieuws en human interestverhalen. Aan het einde van het seizoen 2009-2010 voerde het KCO een Intranet in, om daarmee de communicatie met de orkest- en stafleden naar een eigentijds digitaal niveau te tillen.

recensies

maart 2010

Strauss, Prokofjev, Stravinsky, Adès, o.l.v. Xian Zhang

Jasper de Waal van het orkest stak zijn nek uit als solist in het meedogenloze *Tweede hoornconcert* van Richard Strauss. (...) De Waal leek niet de spanning maar de uitdaging te voelen. Hij liet zijn instrument klinken als een verleidelijke zangeres, die nuances voor het oprapen heeft. Een beetje ronder, nog wat zachter, iets meer tederheid: Jasper de Waal heeft het in huis. Indrukwekkend mooi.

De Volkskrant, 15 maart 2010

Adembenemend Sjostakovitsj door Haitink

Muzikaal de die *Vijftiende symfonie* een tour de force, vooral door de vele geëxposeerde soli, waarbij alle instrumenten aan de beurt komen – zelfs de contrabas. De leden van het Concertgebouworkest speelden die soli schitterend en werden na afloop stuk voor stuk door Haitink en het zeer enthousiaste publiek in het zonnetje gezet.

Het Parool, 18 maart 2010

Goddelijke spanningsboog

Veel in Sjostakovitsj' *Symfonie* liet Haitink aan de KCO-musici over. Het publiek kon zich laven aan verrukkelijke soli van viool, fluit, fagot, contrabas en een door een enorm vibrato heftig

opvlammende cello. Het hoogtepunt: platina trombonesoli (Jörgen van Rijen), waarvan Haitink vermoedelijk 34 jaar geleden niet had durven dromen.

De Volkskrant, 19 maart 2010

Haitink weet wel raad met raadselachtige Sjostakovitsj Sjostakovitsj' *Vijftiende* en laatste symfonie uit 1971; een merkwaardig dispaaraat en caleidoscopisch werk dat Haitink van begin tot eind bezieling wist te verlenen. (...) met die uiterst levendige fluitsolo, overrompelend gespeeld door Kersten McCall- dat is nog eens binnenkomen! Verderop klinken twee fagotten eendrachtig in superbe sonoriteit, hoorden we een fabelachtige cello-solo en had ook de kopersectie een welluidend aandeel.

Trouw, 19 maart 2010

Machtig verbond van twee giganten

In een begenadigd spel van geven en nemen lieten Haitink en Zimmermann (...) het concert klinken als een doorwrochte symfonie voor orkest en soloviool. Zo ongelooflijk intens hoorden we het niet eerder. (...) In het eerste langzame deel droegen zonderende cellosolo's van Gregor Horsch en dieptepeilingen van tien koperblazers bij aan een sfeer van algehele onthechting.

De Telegraaf, 19 maart 2010

'Matthäus Passion' Labadie van ongeschonden schoonheid

De afwerking van zijn 'mid-size'-Matthäus (twee koren en orkesten van circa twintig musici per groep) was vlekkeloos, en veroorzaakte ook momenten van ongeschonden schoonheid. (...) De terugkeer van Labadie is vanaf nu óók een wens.

NRC, 29 maart 2010

april 2010

Fischer toont nieuwe wegen in frisse Mahler

Bij het Concertgebouworkest realiseerde Fischer gisteren opnieuw een onvergetelijke *Vierde* die brak met veel tradities en nieuwe wegen voor het oor ontsloot.

NRC, 23 april 2010

De Grote Dirigenten raken op leeftijd

De kracht van Jansons als dirigent is dat hij vrijwel elk concert benadert alsof het een zaak van leven of dood betreft. Het bijna religieuze perfectionisme waarmee hij details laat oplichten, de collectieve opwinding die een zaal kan overspoelen door de wijze waarop hij de spanning opbouwt; het zijn allemaal maar facetten van een onvervangbare muzikale persoonlijkheid. Voeg daar het spelniveau van het Concertgebouworkest op dit moment aan toe en je weet: elk concert met Jansons is een internationale topattractie die niet gemist mag worden.

NRC, 23 april 2010

Iván Fischer laat zijn dwingende drive horen

Houvast in *Symfonie nr. 4* kwam van goudgerande, gedurfde hoornsoli (Jasper de Waal), een pregnant prikkelende harp, vlammeende altviolen en stoer stuwende contrabassen.

De Volkskrant, 24 april 2010

mei 2010

Elgar en Tsjajkovsky

Jurowski beoefende de kunst van de terughoudendheid, schilderde de klank als het ware in de lucht en maakte er een schitterend uitgebalanceerd, maar nergens pietepouterig verhaal van, waarin zelfs het onbekommerde happy end nog een paar tournures bevatte die je niet van tevoren zag aankomen.

De Volkskrant, 8 mei 2010

Briljant KCO creëert kosmische orgasme

Die geëxalteerde aanpak werkte des te beter in de hallucinaties van Skrjabin: het smachten in alle kleuren van de regenboog culmineerde dankzij het briljant spelende KCO in niet één maar twee kosmische orgasmes.

NRC, 20 mei 2010

Pianist zet vleugel in brand

‘Zo heeft Alexander Gavrylyuk schijnbaar de handen vrij om te toveren met kleur en articulatie, om de meest uitlopende sferen op te roepen en de volle Grote Zaal mee te sleuren in een buitengewoon riskant en enerverend avontuur.’ (...) ‘Zelf in het oogverblindende licht en de oorverdovende herrie die Skrjabin tegen het einde van zijn *Poème de l’extase* oproept, behoudt de klank een fascinerende diepte. Grandioos orkestspel.’

De Telegraaf, 21 mei 2010

Magistrale Bruckner van KCO en Blomstedt

Hij kent het geheim van het niet verdwalen in trage overgave in de klank. Hij weet de suggestie te wekken van beweging en geeft al die massieve blokken een eigen kleur. Blomstedt doseert zowel de tempi als het zo lastig te temmen volume magistraal.

Het Parool, 28 mei 2010

Blomstedt laat orkest naar de sterren reiken

Het orkest was zich bewust van de bijzondere avond. Het reikte naar de sterren en nam risico's die gereserveerd blijven voor heel bijzondere gelegenheden. De kwetsbaarste tonen werden nog breekbaarder ingezet, de blazers balanceerden op de grens van het mogelijke en het publiek liet zich maar al te graag meenemen in de sfeer van overgave.

De Volkskrant, 29 mei 2010

juni 2010

Intelligente Bruckner zonder poeha

Met het Concertgebouworkest had Blomstedt goud in handen. Zijn pure vakmanschap en heldere slagtechniek ontlokten de musici een verzadigd samenspel. (...) Zelden zo'n intelligente Bruckner zonder poeha gehoord.

De Telegraaf, 1 juni 2010

Fantastische Klangkultur

Das Konzert war mit Absagen geschlagen - sowohl der Dirigent Mariss Jansons als auch die Solistin Vesselina Kasarova hatten

krankheidsbedingt passen müssen. Wenn freilich derlei Misslichkeiten solch herrliche Resultate erbringen wie den Auftritt des Amsterdamer Concertgebouw-Orchesters in der Kölner Philharmonie, dann müsste man sich eigentlich wünschen, es gäbe sie öfters. Dieser Abend kann zu den Höhepunkten der sich dem Ende zuneigenden Saison 2009/2010 gereknet werden.

Kölner Stadtanzeiger, 15 juni 2010

Beste hoboïst ter wereld schittert bij eigen orkest

Met Alexei Ogrintchouk heeft het Koninklijk Concertgebouworkest misschien wel de beste hoboïst ter wereld in huis. Het orkest schitterde méé in de uiterst gedetailleerde partituur. Met talloze trompe-l'oreilles, zoals een hobo-inzet die verrassend toch uit het orkest komt en niet van de solist. Althoboïst Ruth Visser, die haar rol als prominente secondant uitstekende invulde, kreeg na afloop terecht Ogrintchouks bos bloemen.

NRC, 19 juni 2010

Gatti krijgt orkest knap zacht

De zangerige houtblazers schitterden opnieuw in de extraverte *Vijfde*, maar de grootste triomfen boekten de hoornsectie en vooral trompettist Frits Damrow. Ijselijke en loepzuivere inzetten van de treurmars vormen na twintig jaar dienst zijn glorieuze afscheid. (...) Het vlot genomen Adagietto ronkte dankzij een gloedvol strijkerkorps.

NRC Handelsblad, 24 juni 2010

Stormachtig applaus voor Gatti en KCO

Het resultaat was een licht zwevende idylle met een introvert-tedere klank: mooi ingekleurd door fluitiste Emily Beynon en hoboïst

Alexei Ogrintchouk. Het was prachtig hoe hij het orkest na de trompetopening meteen stevig van wal liet steken. Mooi ook hoe hij alle stemmen hoorbaar maakte in de meerstemmigheid van de tweede sectie van dat deel. Het Scherzo was van een Beethovenachtige helderheid. (...) een lekker uitbundige Finale met een optimistisch tetterend eind. Het leverde Gatti en het KCO een stormachtig applaus op.

Trouw, 25 juni 2010

Gatti's Mahler klinkt ongekend dreigend en duister

Wolllig, woest en keihard waren de sleutelwoorden na het eerste deel, maar Gatti's gevoel voor drama maakte er toch iets bijzonders van. Het orkest speelde schitterend. En dat was ook Gatti's verdienste.

Het Parool, 24 juni 2010

Theatrale Mahler

Gatti treft prachtig de bitterzoete toon van het befaamde Adagietto. Als een ware meesterkok roert de dirigent in de fijne harmonieën, terwijl de frasering niets aan duidelijkheid te wensen overlaat met zwaar aangezette en subliem spelende lage strijkers. Voor de pauze liet Gatti de musici op eieren lopen in een delicate uitvoering van Wagners Siegfried-Idyll. (...) Ook hier meesterlijk spel van het kennelijk onvermoeibare Concertgebouworkest.

De Telegraaf, 25 juni 2010

Het Parool, 4 december 2009

Mooiste Tweede van Mahler ooit

De *Tweede symfonie* die het Koninklijk Concertgebouworkest en het Groot Omroepkoor hier lieten horen was er een voor de annalen: ontroerend, verpletterend, onmogelijk perfect van executie. Goddank waren er camera's bij om het te registreren, anders zou men nog hebben gedacht dat het een droom was; een droom van de allermooiste *Tweede* van Mahler in de geschiedenis.

GH 10
K 11
12

GH 10
K 11
12

Beschermvrouwe

Hare Koninklijke Hoogheid
Prinses Máxima der Nederlanden

Orkest

Mariss Jansons,
chef-dirigent
Bernard Haitink,
eredirigent
Riccardo Chailly,
conductor emeritus
Nikolaus Harnoncourt,
honorair gastdirigent

Eerste viool

Vesko Eschkenazy,
concertmeester
Liviu Prunaru,
concertmeester
Tjeerd Top
Marijn Mijnders
Ursula Schoch
Marleen Asberg
Keiko Iwata-Takahashi
Robert Waterman
Janke Tamminga
Tomoko Kurita
Henriëtte Luytjes
Borika van den Booren
Tony Rous
Christian van Eggelen
Maaïke Aarts
Nienke van Rijn
Junko Naito
Richard Lazar
Benjamin Peled
Valentina Svyatlovskaya
Michael Waterman

Tweede viool

Henk Rubingh
Caroline Strumphler
Susanne Jaspers
Josef Malkin
Angela Davis
Anna de Vey Mestdagh
Paul Peter Spiering
Arndt Auhagen
Kirsti Goedhart
Annebeth Webb
Petra van de Vlasakker
Herre Halbertsma
Marc de Groot
Cleora Waterman-Keeler
Monica Naselow
Mirte de Kok
Eke van Spiegel
Altviool
Ken Hakii
Michael Gieler
Gert Jan Leuverink
Saeko Oguma
Roland Krämer
Guus Jeukendrup
Jeroen Quint
Pieter Roosenschoon
Jeroen Woudstra
Eva Smit
Eric van der Wei

Ferdinand Hügel
Edith van Moergastel
Yoko Kanamaru
Vincent Peters
Cello

Godfried Hoogeveen
Gregor Horsch
Johan van Iersel
Fred Edelen
Benedikt Enzler
Chris van Balen
Yke Viersen
Arthur Oomens
Daniël Esser
Sophie Adam
Christian Hacker
Julia Tom
Contrabas
Dominic Seldis
Thomas Brændstrup
Jan Wolfs
Mariëtta Feltkamp
Ruud Bastiaanse
Rob Dirksen
Carol Harte
Frits Schutter
Georgina Poad
Olivier Thiery

Fluit

Emily Beynon
Kersten McCall
Herman van Kogelenberg
Mariya Semotyuk-Schlaßke
Piccolo
Vincent Cortvrint

Hobo

Lucas Macías Navarro
Alexei Ogrintchouk
Nicoline Alt
Jan Kouwenhoven
Althobo

Ruth Visser

Klarinet

Jacques Meertens
Andreas Sundén
Hein Wiedijk
Es-klarinet

Arno Pipers

Basklarinet

Davide Lattuada

Fagot

Ronald Karten
Gustavo Núñez
Helma van den Brink
Jos de Lange
Contrafagot
Guus Dral

Hoorn

Jacob Slagter
Jasper de Waal
Fons Verspaandonk
Jaap van der Vliet
Peter Steinmann
Sharon St. Onge
Paulien Weierink-Goossen

Trompet

Frits Damrow
Hans Alting
Bert Langenkamp
Wim Van Hasselt

Trombone

Bart Claessens
Jörgen van Rijen
Nico Schippers
Martin Schippers

Bastrombone

Raymond Munnecom

Tuba

Perry Hoogendijk

Pauken

Marinus Komst
Nick Woud

Slagwerk

Mark Braafhart
Gustavo Gimeno
Herman Rieken

Harp

Petra van der Heide
Gerda Ockers

= aanvoerder(s)

Stichtingsbestuur

Robert Reibestein,
voorzitter
 Lodewijk Hijmans van
 den Bergh, *vice-voorzitter*
 Tom de Swaan,
penningmeester
 Kirstie Goedhart/
 Christian van Eggelen
 Louise Fresco
 Rokus de Groot
 Jan Hommen
 Herman Rieken
 Yvonne van Rooy
 Fons van Westerloo
 Jan Wolfs

Ambassadeurs

Hedy d'Ancona
 Louis de Bièvre
 Jan Maarten Boll
 Gerlach Cerfontaine
 Walter Ety
 Ton Hartsuiker
 Aukelien van Hoytema-
 van der Beugel
 Cees van Lede

Jan Willem Loot
 Paul Luijten
 Ruud van Ommeren
 John Ort
 Roelf Rogaar
 Gé van Schaik
 Wim Scherpenhuijsen Rom
 Maarten van Veen
 Jan Willem Verloop

Directie en Staf

Algemene Zaken

Jan Raes, *algemeen directeur*

Jacques van der Hulst
 Marjolein Schulting

Artistieke Zaken

Joel Ethan Fried,
adjunct-directeur
 Mark van Dongen

Mieke Bleeker

Planning / Productie

Hans Ferwerda
 Judith de Boer

Orkestinspectie

Harriët van Uden

Carlo de Wild

Orkestbibliotheek

Douwe Zuidema
 Marianne Butijn

Podiumstaf

Johan van Maaren
 Jan Ummels
 Frans van der Starre
Public Relations
 Sjoerd G.A.M. van den Berg,
adjunct-directeur

Marian van den Beuken
 Hélène Blokker
 Akira Dieters
 Charat Graafland
 Tine Vlam

Marketing / Sales/ Sponsorcoördinatie

David Bazen
 Marieke Mulder
 Sander Plas

Personeel en Organisatie

Marja Verhoogt
 Brigit van den Broek
Financiële administratie
 Hans Ekker
 Carolina Eschweiler-Kreeft

Noëlle Houben
 Jacques Koekoek
 Charat Graafland

Tourneezaken

Else Broekman
 Marieke Dennissen/
 Manon Wagenmakers

Donateurs/Fondsenwerving

Wouter Steijn
 Tanneke Alpherts
 Hanna Philips-de Man
 Maurits Musch
Bureau Vrienden en Entrée
 Herman Paardekooper
 Trix Endhoven-Brouwer
 Annette de Nijs-Leijns
 Anneke Traudes-Dijkman
 Eefje Rabelink
Redactiesecretariaat
Preludium
 Janneke Boeser
 Marloes Biermans

- 21 augustus **DUITSLAND Wiesbaden** *Kurhaus* Mariss Jansons • 29 augustus
- OOSTENRIJK Salzburg** *Grosses Festspielhaus* Mariss Jansons • 31 augustus & 1 september **ENGELAND**
- Londen** *Royal Albert Hall* Mariss Jansons • 3 & 4 september **ZWITSERLAND Luzern** *Kultur- und Kongresszentrum*
- Mariss Jansons • 5 september **DUITSLAND Berlijn** *Philharmonie* Mariss Jansons
- 6 september **DUITSLAND Dortmund** *Konzerthaus* Mariss Jansons • 19 & 20 september **ROEMENIE**
- Boekarest** *Sala Palatulu* Mariss Jansons • 5 oktober **ITALIE Verona** *Teatro Filarmonico* Daniel Harding
- 6 oktober **KROATIE Zagreb** *Mala Dvorana Doma Sportova* Daniel Harding
- 7 oktober **SERVIE Belgrado** *Sava Centar* Daniel Harding
- 8 november **DUITSLAND Essen** *Philharmonie* Iván Fischer • 12 & 13 december **ENGELAND Londen**
- Barbican Centre* Mariss Jansons • 15 & 16 december **OOSTENRIJK Wenen** *Musikverein* Mariss Jansons
- 17 december **FRANKRIJK Parijs** *Salle Pleyel* Mariss Jansons
- 18 december **BELGIE Brussel** *Palais des Beaux-Arts* Mariss Jansons • 7 februari **SPANJE**
- Murcia** *Auditorio de la Región* Mariss Jansons • 8 februari **SPANJE Valencia**
- Palau de la Música* Mariss Jansons • 9 & 10 februari **SPANJE Madrid** *Auditorio Nacional de la Música*
- Mariss Jansons • 12 februari **SPANJE Zaragossa** *Auditorio-Palacio de Congresos* Mariss Jansons
- 15 februari **USA Washington** *Kennedy Center* Mariss Jansons • 16 & 17 februari **USA New York**
- Carnegie Hall* Mariss Jansons • 11 juni **DUITSLAND Keulen** *Philharmonie* David Zinman • 27 juni **DUITSLAND**
- Essen** *Philharmonie* Daniele Gatti • 30 juni **GRIEKENLAND Athene** *Odeon Herodes Atticus* Daniele Gatti
- 2 juli **TURKIJE Izmir** *Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi* Daniele Gatti

bezoekersaantallen			
	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010
totaal aantal concerten / operavoorstellingen	135	138	131
waarvan gratis concerten	10	11	10
totaal aantal bezoekers betaalde concerten	234.056	234.447	231.844
gemiddeld aantal bezoekers per concert	1.872	1.846	1.916
totaal aantal bezoekers gratis concerten	18.750	28.750	19.125

aantal verkochte kaarten en zaalbezetting in %

abonnementsconcerten	2007 - 2008			2008 - 2009			2009 - 2010		
	concerten	kaarten	bezetting %	concerten	kaarten	bezetting %	concerten	kaarten	bezetting %
Serie A	8	11.326	72%	8	12.057	77%	8	12.606	80%
Serie Ado	7	8.013	58%	6	6.381	54%	6	8.098	69%
Series A + Ado	15	19.339	66%	14	18.438	67%	12	20.704	75%
Series Bwo + Bdo	24	45.015	96%	24	45.905	97%	24	46.760	99%
Serie D	8	13.827	88%	7	12.986	95%	8	13.819	88%
Serie E	8	15.483	99%	8	14.839	94%	8	15.634	100%
Serie Z	8	14.959	95%	8	15.298	97%	8	15.265	97%
Serie M							5	9.703	99%
gemiddeld per concert		1.724	88%		1.762	90%		1.819	93%
totaal concerten	63	108.623		61	107.466		67	121.885	

aantal verkochte kaarten en zaalbezetting bij overige concerten

	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010
aantal extra concerten Amsterdam	13	9	11
aantal bezoekers	23.361	15.531	19.115
gemiddeld per concert	1.797	1.726	1.737
bezettingspercentage	92%	88%	89%
aantal operavoorstellingen Amsterdam	0	9	0
aantal bezoekers	0	14.085	0
aantal besloten concerten Amsterdam	3	2	2
aantal bezoekers	5.700	3.863	2.768
aantal concerten elders Nederland	4	3	4
aantal bezoekers	7.250	5.623	6.000
aantal concerten buitenland	37	35	33
aantal bezoekers	79.400	72.450	74.300

A De heer A.G.S. Abraham • De heer en mevrouw J. van Aken • Mevrouw dr. M.W.M. Akkerman-Zaalberg van Zelst • De heer P.G. Alferink en de heer J.P.F. Sjoukes • De heer en mevrouw van Alpen-Slooff • Amsterdam Hilton • De heer J.K. van Andel en de heer P.G.B. van Delden • De heer en mevrouw Ankersmit-Taminiau • De heer drs. E. Asscher

B De heer S. van der Baan • De heer mr. C.B. Baard • Ted en Christine Baijings • De heer en mevrouw J.M. Balm • Mevrouw M.G.W. Balster • De heer mr. F.A.W. Bannier • Mevrouw J.B.L. Bannier • Mevrouw J.K. von Bartheld-ter Borg • De heer prof. dr. J. Bausch • Nathalie en Edwin van de Beek-Aalbers • De heer en mevrouw van de Beek-Bomgaars • De heer H.F. Op de Beek • Jonkheer en mevrouw Beelaerts van Blokland-Kraijenhoff • De heer en mevrouw van Beest-Blaauw • De heer en mevrouw Bekouw-Ellis • Belpoort Familienstiftung • Baron en barones Bentinck van Schoonheten-Elink Schuurman • Mevrouw mr. A. Arnoldina van Berge • De heer en mevrouw Beyer-Lazonder • Mevrouw C.I.Th. Bierlaagh-Lucas • De heer J.N.K. Bierman • Treeske Blase • Caspar Bleijs • De heer en mevrouw Blektoot-Schröder • Mevrouw E. Blokker-Verwer • Mevrouw M.A.M. Boer-ten Hagen • Stichting Boerboom den Daas • Pieter J. Bogaers • De heer en mevrouw Boll-Kruseman • De heer W.F. Boonstra • Mevrouw D.E. Booster-Brinkhorst • Mevrouw H.N.L. Boreel-van Riemsdijk • De heer drs. F. Bos • De heer en mevrouw ten Bosch-Blase • De heer en mevrouw Brentjens-Berkelmans • Mevrouw C.M.J. Brian • Dolf en Antoinette van den Brink • De heer en mevrouw van den Broecke-Roos • Robert Broekema • De heer en mevrouw Broekers-Knol • The honorable Charles N. Brower • De heer en mevrouw J.J.Th. Brugman • De heer en mevrouw De Bruin-Heijin • De heer en mevrouw Burgers-Kroon • De heer en mevrouw Burke-Kruseman • De heer en mevrouw Buwalda • M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting • De heer en mevrouw Citroen-van Dorsser

C De heer drs. A.J.M.M. Van Cleef • Barones Collet d'Escury-Ledeboer • De heer en mevrouw J.H. Coops • Mevrouw R. Coronel-Reiss • Mevrouw drs. M. Couperus

D De heer M.L.G. van Dael • Barend en Jacqueline Dam-Oskam • Mevrouw J.E. van Dantzig-van Tienhoven • De heer en mevrouw Delprat-Tromp • Mevrouw G.J.M. Derksen • Louise van Deth • De heer en mevrouw van Deth-Ruys • De heer mr. C.J.E. Dijk • Mevrouw J. Dijkgraaf • De heer J.L. Docter • Mevrouw E.C.H.M. ten Doesschate-Wertwijn • Loes en Egbert Dommering-van Rongen • Mr. and mrs. R.C. Donehoo • De heer en mevrouw Doodeheefver-Philips • Mevrouw M.G.J. Douqué-Hooghiemstra • De heer en mevrouw van Duinen-Noordenbos • De heer en mevrouw den Dulk-Kijlstra • De heer en mevrouw P.J. van Dun • Sonja Dwinger-van der Sluis

E Familie van Ees-Havenstein Fonds • De heer ir. Hans van Egmond • Mevrouw M. Esser-Bigot • Hans en Carine Elsenburg-Swinkels • Mevrouw J.V. Esser-Zaman • Mevrouw mr. D.C.C. van Everdingen en de heer A.E.D.M. van Thiel

F Mevrouw M.F. Fentener van Vlissingen • De heer en mevrouw Franssen-van den Berg • De heer en mevrouw H. Franssen • De heer en mevrouw Frese-Schreinemacher

G Mevrouw H.T.G. von der Gablentz-Blanche Koelensmid • Mevrouw mr. M.B. Geeris-Vehmeyer • De heer mr. P. van de Geijn • Mevrouw P.M. Gerritsma-Hogeweg • De heer F.N.W.M. Gianotten • De heer mr. M.J.E.G. de Gier • Mevrouw M.J. Glasz-Koerts • Pauline Glazener • Mevrouw J. A. van Gool-Slot • Mevrouw A. M. Goosen-Dopheide • Mevrouw E.S.M. Granpré Molière • De heer en mevrouw Gransberg-Hin • De heer en mevrouw Grimm-van der Veen • De heer en mevrouw Groenteman-Biederman • Annelies en Klaus Groot • De heer en mevrouw Guépin-Cath

H Mevrouw M. ten Haaf-Wetzlar • Hans van Haaps • De heer (ds.) W.A. Hage • De heer en mevrouw Hagenbeek-Schneidinge • De heer B. Haitink • De heer en mevrouw Han-Crebolder • De heer en mevrouw Hardenberg-sJacob • Mevrouw G.M.T. Harink en de heer M.F. Scholten • Saskia en Jorrit Hartmans • De heer A.Ph.J. de Haseth Möller • De heer mr. R.R. Hazewinkel • Hanneke Heemskerk-Nusselder • De heer en mevrouw de Heer-van Walen • Rob en Frances Hendriks-van der Weijden • Hilda Hendrikse-Dijkstra • De heer en mevrouw Hengeveld-Brand • De heer drs. W.C. Hermans • De heer en mevrouw van Heukelum Stuijt-van Baren • Mevrouw drs. C.M.L. Hijmans van den Bergh • Lodewijk en Diana Hijmans van den Bergh-Loudon • De heer G.E.W. van Hille • De heer J.P. van Hilten • Stichting Hilwis • De heer mr. P.A.E.M. Hoctin Boes • De heer en mevrouw Hoeffelman van der Linde • Mevrouw K. Hoff • De heer en mevrouw Hofland-Bos • De heer en mevrouw d'Hollosy-van Rappard • De heer J.B.P. Hoogeboom • De heer drs. H.N. Hoogendonk • Mevrouw E.J.M. Horbach • Kees ter Horst • De heer dr. S. van Houten • De heer en mevrouw Huibregtsen-Wilton • De heer en mevrouw Huizer-Wisse • Tora en Bonno Hylkema

I De heer en mevrouw Idenburg-de Savornin Lohman

J De heer K. Ijff • IMC financial markets & asset management • Het Jacobson Fonds • De heer en mevrouw van der Jagt-de Haan • De heer drs. J.H.C. Jansen en mevrouw J.A.S. Jansen-Coppens • De heer en mevrouw Jensema-de Jongh • De heer M.C.C. de Jong • De heer en mevrouw de Jongh-de Bois • Menno Jonker en Frits Spangenberg • Kay en Michiel Josephus Jitta • De heer H.O. Juda

K Mevrouw I.S. Kaars Sypsteyn-Vossenaar • De heer en mevrouw Kalff-Götzen • De heer en mevrouw Kalff-Koopmans • De heer en mevrouw Kamp-Heldring • Mevrouw M.A. van de Kamp-Baradel • Stichting Douglas Kane Fonds • Jonkheer mr. J.D. en mevrouw D.A. van Karnebeek-van Roijen • Mevrouw mr. Y.E. Kastein • KBC Securities Nederland N.V. • De heer en mevrouw Keijzer-Veenstra • De heer en mevrouw Kels-van Aller • De heer en mevrouw Kenter-Borgman • Kerckhoff Adviseurs • De heer en mevrouw Ket- van Steenberghe • De heer en mevrouw Kievit-Westerduin • Stichting K.F. Hein Fonds • Mevrouw C.H. Kingma-Gorter • De heer mr. Ph.C. Kleyn van Willigen • De heer en mevrouw A.F. Knappert • De heer en mevrouw Knol-Ljungberg • De heer en mevrouw Koemans-van Nieuwkerk • De heer en mevrouw J.E. Koenders • De heer en mevrouw Kohnstamm-Bodenhausen • De heer mr. E.F.M. Kok • De heer mr. E.D.J. van de Kooij • De heer R.G.W. Kooijman • De heer dr. G.A. kool • De heer A.P.J. Koomen en mevrouw C.M.L. Koomen-de Wit • De heer en mevrouw J.C. Koster • De heer en mevrouw Koster-Herz • Krammer's Handelmaatschappij BV • Joost Ch.L. Kuiper • Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam

L De heer dr. P.J.M van Laarhoven • Jonkheer en mevrouw Laman Trip-van Asperen de Boer • Anton en Marianne van der Lande • De heer D.T. Le Fort • De heer en mevrouw van Lede-Quarles van Ufford • Mevrouw M. van der Lelle • I.m. Oscar van Leer • De heer en mevrouw

Lenterman-van Diemen • Sunny Léons • De heer en mevrouw M.A. Lewis • De heer drs. J.W. van der Linden • De heer en mevrouw Lindenbergh-Sluis • Mevrouw I.E.E. van Lippe-Biesterfeld • De heer en mevrouw van Lith-Dumont • De heer en mevrouw van Litsenburg-van Royen • De heer mr. J.W. Loot • Jonkheer mr. A.A. Loudon • De heer en mevrouw Lugt-Rethans • De heer drs. P.J.H.M. Luijten • Familie Lukowski **M** De heer dr. H.R.E. van Maanen • De heer en mevrouw J. Manheim • De heer en mevrouw de Mare • Marion's Kinderfonds • De heer R. Markus • De heer en mevrouw van Marle-Crommelin • Stichting Elise Mathilde Fonds • De heer en mevrouw G.A. May • Mazars Paardekooper Hoffman • De heer mr. R.H. Meppelink • De heer en mevrouw ter Meulen-de Ruijter • De heer mr. A.A. Meurer • De heer en mevrouw Mispelblom Beijer-Graafland • Jonkheer en mevrouw Mock-de Bruyn • De heer en mevrouw Molenschot-Philips • Montaigne bv • Mevrouw E.R. Mosler-Reiss • Noor en Kees Mout-Bouwman • De heer en mevrouw Muller-Bergsma • De heer en mevrouw Muller- van de Leuv • Mevrouw B.J. Muller-Voors • Stichting Mundo Crastino Meliori • De heer en mevrouw Munnig Schmidt-Neubauer **N** De heer A.H.J. Naber • Mevrouw L.M. Nanning • De heer mr. Th.A. van Nierop • De heer en mevrouw van Nieuwenhuizen-van Wessum • De heer A.F. Nijkerk • Lauren en Richard Nijkerk • Eveline Nikkels **O** Hotel Okura Amsterdam • De heer en mevrouw van Oordt-Jones • De heer M.G.G. Oostvogel • De heer en mevrouw Ort-Thal Larsen • De heer E.J. Overkamp en mevrouw A.J.A. Verhoog **P** De heer P. Pavlov • De heer en mevrouw Peet-Hartman • Mevrouw M.W. de Peijper-Pieksma • Babs Persoons • De heer en mevrouw Peters-Asberg • De heer en mevrouw Polet-Trouwborst • Mevrouw A. Posch-Holtjes • Mevrouw mr. A.M. Prins-Jansen • De heer en mevrouw Prior-Russel • De heer dr. P. Provó Kluit **R** Jan en Cissy Raaijmakers • Mevrouw G. Rahusen-Ankersmit • Peter Rauwerda • De heer B.L.P. van Reeken en mevrouw A. Bijl • Stichting Van Rees-Klatte • De heer en mevrouw Reeser Cuperus • Mevrouw M.L. Reesink en de heer Q.A.M. Olsthoorn • De heer en mevrouw Reibestein-van der Brug • De heer W. Rekvelt • Ribbink van den Hoek Familiestichting • De heer en mevrouw Ribourdouille-Bakker • De heer J.P.M. Richter en de heer B.P. Schuurman • Truus und Gerrit van Riemsdijk Stiftung • Mevrouw P. Röbell-Heering • Mevrouw M.J.J. Röbell-Kessler • De heer en mevrouw de Roever-van Stalborch • De heer en mevrouw Rogaar-Burlage • De heer en mevrouw Rogaar-Schreuder • Pim Romeijn • De heer en mevrouw W. de Rooij • De heer en mevrouw Roorda-Avis • De heer en mevrouw Roos-Bruinse • De heer en mevrouw Rote-de Raad • De heer H.M. Roukema • De heer ir. O.H.A. van Royen • Mevrouw R. Rüdiger-Hekking • De heer mr. J.W.M. Russell • De heer mr. Ch.W. le Rütte **S** De heer en mevrouw Samsom-Schalekamp • Jonkheer en mevrouw Sandberg-Praetorius • Mevrouw J.C. van de Sande Bakhuizen-de Marez Oyens • De heer en mevrouw Sanders-ten Holte • Mevrouw mr. E.J. van Schaardenburg-Louwe Kooijmans • De heer en mevrouw van Schaik-Colijn • Miep Schalekamp-Kruseman • Mevrouw A.C. Schendstok-Stradmeijer • De heer W.E. Scherpenhuijsen Rom • Mevrouw C.N. Schipper-Maarse • De heer en mevrouw Schipper-Hofman • De heer en mevrouw van Schipstal-Vroom • De heer en mevrouw van der Schoot-van Voorst • De heer en mevrouw Schreuders-Bais • Mevrouw dr. E.J. Schreve-Brinkman • De heer en mevrouw Schutte-van der Marel • De heer mr. S.F. Schütz • De heer drs. P.F. Segaar • De heer dr. R. Seil • De heer en mevrouw Sellmeijer-van Piggelen • De heer en mevrouw van Setten-de Bruin • Mevrouw S.E. Sibinga Mulder-Veenhuizen • De heer ir. R.W. Siemers • De heer en mevrouw Sigmond-Verhelst • De heer A.J. Simons • Baron en barones Sirtema van Grovestins-Hasseley Kirchner • De heer R.C. Slagboom • Paul en Jetty Sleurink-Algra • Mevrouw Y. Sloos-Alandt • Donata Smit-Ernsting • De heer ir. E. Snoeck • Albert-Jan van Soelen • Hans Speth en Yasuko Speth-Okumura • De heer en mevrouw Staartjes-Mosler • Victor en Oscar Staartjes • De heer R. Starreveld • De heer en mevrouw dr. P. Stevens • Willem Stevens • De heer en mevrouw Stomps-Schokking • De heer en mevrouw Storm-Boender • De heer dr. H.C. van Straaten • Juliette Straatman • De heer en mevrouw Stuurman-de Groot • Mevrouw drs. M. van Suchtelen-van Hattum • De heer P. de Swaan • Tom en Yvonne de Swaan • Mienke Swarttouw-Schaberg • De heer en mevrouw Sweerts-Schroeders **T** I.m. de heer mr. B.B. Tabingh Suermond • Martin Taphoorn • Jonkheer mr. J.P.E. Teding van Berkhout • De heer en mevrouw Terwogt-van Asbeck • De heer en mevrouw Thate-Verloop • Ferry Theunisse • Stichting Thurkownfonds • De heer en mevrouw W.J.M. Thywissen • De heer en mevrouw Tjepkema-Simmer • Mevrouw M. van Tongeren • Sara Tromp-Frank • De heer G.J. Turk • Bert en Maria Twaalfhoven • De heer en mevrouw Vanderbroeck-Finot **V** De heer en mevrouw van Veen-Viëtor • Mevrouw F. W. Verloop • De heer en mevrouw Verloop-Gülcher • De heer en mevrouw Vermaas-Olivier • De heer C.A.P. Vermeulen • Mevrouw E.M.W. Verwiel-Ploem • De heer F.A.M. de Vilder • Mevrouw J.M. de Vilder-van der Lande • Fréan Visscher • De heer en mevrouw Vlek-Peek • Christiaan Vlek Fonds • De heer en mevrouw Volkers-Bonkes • De heer mr. T.H. van Voorst Vader • De heer en mevrouw de Vreeze-Oostvogel • Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest • De heer mr. D.P. de Vries • De heer prof. dr. Joh. de Vries • Kees de Vries • De heer en mevrouw de Vries Lentsch-Kostense • Familie Vrind-Dudok de Wit • Hans Vroom en Kathrin Köllen • Stichting VSB Fonds • Mevrouw J.H.J. Vuursteen-Pronk **W** De heer en mevrouw Wajer-Koot • Mevrouw H.C. Warners-Gastkemper • De heer en mevrouw Weck-van den Assen • De heer J.G.E. Weerts • De heer R.M.F. van der Weiden • De heer dr. D.M.N. van Wensveen • Cees en Elise Wessels • Maud en Willem Wiarda-Hansen • De heer N.M. Wierper • Helen Wieringa • De heer en mevrouw Wijnand-de Jong • Mevrouw G.A.L. Wijnands-van der Lande • De heer en mevrouw de Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven • Mevrouw L.A.C.M. Witterman-van Meerwijk • De heer en mevrouw Woudstra-Hilsum • Jonkheer en mevrouw van der Wyck-Wolf **Z** Martine J. Zoethout en René Vetkamp • De heer en mevrouw Zuidam-van Middelkoop • Jaap van Zweden • *En een groot aantal leden van het Gouden Gilde dat anoniem wenst te blijven.*

LIVE

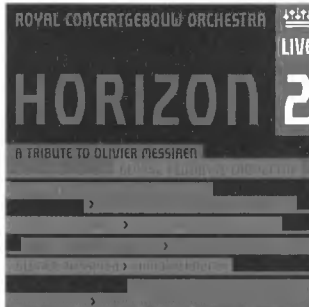
meeslepende Live-opnamen
van het Koninklijk
Concertgebouworkest

WWW.RCOLIVE.NL

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
SCHUMANN > SZENEN AUS
GOETHE'S FAUST
NIKOLAUS HARNONCOURT

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA

HORIZON 2

A TRIBUTE TO OLIVIER MESSIAEN

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
MUSORGSKY > PICTURES AT
AN EXHIBITION
MARISS JANSONS, CHIEF CONDUCTOR

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
MAHLER > SYMPHONY NO.4
BERNARD HAITINK
CHRISTINE SCHÄFER

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
BERG > LULU SUITE
> DREI ORCHESTERSTÜCKE
DANIELE GATTI ANAT EFRATY

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
STRAVINSKY > L'OISEAU DE FEU
> LE SACRE DU PRINTEMPS
MARISS JANSONS, CHIEF CONDUCTOR

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
BRUCKNER SYMPHONIES NOS. 3 & 4
MARISS JANSONS, CHIEF CONDUCTOR

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
STRAUSS > DON JUAN
> EINE ALPENSINFONIE
MARISS JANSONS, CHIEF CONDUCTOR

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
MAHLER > SYMPHONY NO.1
MARISS JANSONS, CHIEF CONDUCTOR

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
MAHLER > SYMPHONY NO.5
MARISS JANSONS, CHIEF CONDUCTOR

LIVE

ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA
DEBUSSY OUTILLEUX RAVEL
MARISS JANSONS, CHIEF CONDUCTOR
OMITRY SITKOVETSKY, VIOLIN

LIVE

ING SPONSOR VAN HET KONINKLIJK CONCERTGEBOUWORKEST

Klassieke klanken in moderne tijden

ING

Genieten van een meesterwerk

Niet alleen in Amsterdam, maar ook in de rest van Nederland en ver over de landsgrenzen staat het Koninklijk Concertgebouw-
orkest garant voor meesterlijke uitvoeringen. Of het nu gaat om intieme kamermuziek of een vioolconcert vol passie, met dit
wereldberoemde orkest is het voor iedereen genieten. Nuon is dan ook bijzonder trots daar als sponsor aan bij te dragen.

Altijd **NUON**

Ervaring komt met de jaren. Blijf je verbeteren.

Voordat je in een toporkest speelt hebben de noten vele geheimen. Zo werkt ook Philips aan het doorgronden van de geheimen die het begrip 'eenvoud' omkleden. Het doel is geavanceerde technologie toegankelijk te maken waardoor u in de gelegenheid bent om ervan te genieten. Het is eigenlijk vanzelfsprekend.

Op weg naar eenvoud, www.philips.com/simplicity.

PHILIPS
sense and simplicity

Colofon

Samenstelling en caördinatie

Sjoerd van den Berg en Marian van den Beuken

Grafisch ontwerp

Atelier René Knip en Olga Scholten

Lithografie en druk

Calff&Meischke Amsterdam

Fotografie

Ronald Knapp,

Simon van Boxtel,

Janus van den Eijnden,

Mladen Pikulic,

Charis Akriviadis

Amsterdam, augustus 2010

CONCERTGEBOUWORKEST SEIZOENSVERSLAG 09 / 10

